

RAIVA AJA

(THE PIONEER)

Second Class postage paid at Fitchburg, MA

Torstaina, elokuun 28 p., 1986 Thurs., Aug 28, 1986

ORGAN OF THE FINNISH AMERICAN LEAGUE FOR DEMOCRACY

82 vuosikerta Vol. LXXXII No. 34 45 cents

MAAILMAN ERI
KULMILTA

US jatkaa ydinkokeita

WASHINGTON - Yhdysvallat ei aio suostua Neuvostoliiton jo kolmatta kertaa ehdottamaan ydinaseiden kokeiluun.

Valkoisen Talon edustaja veto- si valvontavaikeuksiin, vaikka Neuvostoliitto onkin antanut suostumuksensa paikan päällä tehtäviin tarkastuksiin.

Edustajan mukaan Neuvos- toliitto teki laajan koesarjan juuri ennen moratorion julistamista.

Englannin konservatiivihalli- tuksen edustaja piti Neuvos- toliiton päätöstä valitettavana. Työväenpuolueen piirissä sen si- jaan kuvailtiin moration jat- kamista hyväksi uutiseksi pääsi- teeri Mihail Gorbatschovin ja presidentti Ronald Reaganin tu- levia neuvotteluja ajatellen. Puo- lueen johtajan mukaan kiellostä on päätettävä neuvotteluissa.

Länsi-Saksan liittokansleri Helmut Kohl in avustaja arveli, että ydinkieltoa koskeva sopi- mus on Gorbatschovin tärkein päämäärä Yhdysvaltojen kanssa käytävissä neuvotteluissa.

YK vähentäneen henkilökuntaa

YK:n henkilökunnan pienen- täminen 15 prosentilla ja järjes- tössä pidettävien kokouksien vä- hentäminen ovat tärkeimmät eh- dotukset selonteossa, jossa poh- ditaan maailmanjärjestön talo- uskriisin ratkaisemista. Selonte- kö oli määrä lähettää YK:n pää- sihteerille Javier Perez de Cuel- larille viime maanantaina.

EEC:n voivuori ennätysuuri

Euroopan talousyhteisön EEC:n voivuori on suurempi kuin koskaan aiemmin.

Virallisen Brysselin julkis- tetun EEC:n tilaston mukaan voin ylituotanto on kasvatannut voivuorta viimeisen vuoden ai- kana lähes 40 prosenttia.

EEC:n neuvoston mukaan myös muiden maataloustuot- teiden ylituotanto on huomatta- vaa juuri tällä hetkellä.

Ydinkoealue Brasiliassa

Brasilialainen sanomalehti jul- kaisi viime sunnuntaina ilmavalo- kuvan todistaakseen, että Brasi- lialla on valtava maanalainen ydinkoealue lounaisessa Paran osavaltiossa.

Salaa otetussa valokuvassa näkyy ydinkoealueen raken- nelmia, jotka lehden mukaan ovat olleet olemassa jo vuodesta 1984 lähtien.

Nato harjoittelee Pohjois-Atlantilla

Noin 35.000 sotilasta kym- menestä maasta osallistuu 29. elokuuta alkaviin Naton sotahar- joituksiin Pohjois-Atlantilla, Nor- janmerellä sekä Itämerellä.

Jan ja Dick McDowell sanovat kaupunkinsa täyttyneen palomiehistä tavanomaisten turistien sijasta.

Tulipalot taltutettu lännessä

CROUCH, Idaho - Tämän vuosi- sadan tuhoisimpiin kuuluneet metsäpalot, jotka ovat koko ke- sän riehuneet lännessä polttaen metsää ja laidunmaata laajem- malta alueelta kuin Rhode Islan- din osavaltio, saatiin viime vii- konlopun aikana lähestulkoon hallintaan.

Doc Smith, Idahon 18.000:n eekkerin paloalueella 1.400-aa palomiestä johtanut palopäällik- kö, kertoi miestensä saaneen

tulen saarroksiin viikonloppuna. Hänen mukaansa on kuitenkin mahdollista, että palo saartolin- jojen keskellä jatkuu aina lumen tuloon saakka. Palomiehiä Idahon alueella johtanut Smith ta- pasi viikonloppuna alueen asuk- kaita ja kertoi heille senhet- kisestä tilanteesta paloalueella.

Washingtonin osavaltiossa 3.200:n eekkerin alueella riehui mestäpalo puolestaan ei vielä osoittanut laantumista merkke- jä vaan päinvastoin levisi viime

viikonlopun aikana. Viranomai- set antoivat useille perheille kehoituksen varautua evakuoimiseen, koska jopa 30 mailia tunnissa puhaltanut tuuli loi liek- kejä yli palontorjuntalinjojen Colvillen intiaanireservaatissa Washingtonin osavaltion pohjois- osassa.

Paloalueen länsiosassa jou- duttiin kolmen perheen talot ym- pärimään maansiirtotaktorian tekemillä palontorjuntavälillä. Talot pystyttiin kuitenkin pelas-

tamaan, koska tuuli yllättäen tyyntyi. Evakuoimisvaroitusta alu- eella jäi voimaan.

Muualta lännessä voitiin useat 18.000:sta palomiehestä lähettää viikonlopun aikana kotiin, koska palot Oregonissa, Neva- dassa, Utahissa, Montanassa ja Coloradossa saatiin hallintaan.

Reilut 10.000 palosotilasta jäi kuitenkin vielä palopaikoille, heistä 6.200 Oregonissa ja 2.800 Idahossa.

Naisten pankki valtaa uusia alueita

Monet naiset elävät pelkäs- tään käteistaloudessa, eivätkä ole koskaan astuneet pankkiin jalallaankaan. Useissa kehitys- maissa, esimerkiksi suuressa osassa Afrikkaa naiset eivät ole luottokelpoisia, koska he eivät voi omistaa takuiksi kelpaavaa omaisuutta.

Myös teollisuusmaissa naiset tuntevat, että heitä kohdellaan laina-asioissa epäoikeudenmu- kaisesti, esimerkiksi silloin kun he haluavat perustaa yrityksen.

Naisten maailmanpankki Wo- mens World Bank perustettiin 70-luvun lopussa tasoittamaan naisten tietä pankki- ja rahamaa- lla. Tunnettu, että olem- me onnistuneet ja edustamme uudenlaista kehitystä, vakuuttaa pankin toimitusjohtaja Michaela Walsh.

Perinteisessä liike-elämässä naisten pankki on kohdannut epäluuloja, mutta sitkeydellä se on lopulta yleensä saanut jalan- sijaa siellä missä on halunnut- kin. Esimerkkinä Walsh mainitsi Kenian, missä keskustelut WWB:n toiminnan aloittamisesta kestivät lähes viisi vuotta.

Seuraava kohde on Lähi-itä, jossa toiminta saadaan toden- näköisesti käyntiin vielä lähikuu- kausina.

WWB toimii tarmokkaasti kol- mannessa maailmassa, jossa se auttaa naisia ja heidän perhei- tään mm pienyritysten perus- tamisessa. Pankki satsaa myös koulutukseen ja opastaa naisia ymmärtämään taloudellista ajat- telua ja johtamista.

Naisten maailmanpankin oma pääoma on viisi miljoonaa dollaria. Se rahoittaa toimintaansa joukkoveliakirjoilla, debentuureilla ja apurahoilla.

Ansioitien lapset pärjäävät hyvin

WASHINGTON - Äskettäin jul- kistettu tutkimus mitatoi vanhat uskomukset, ja osoitti, että ansio- itien lapset menestyvät kotiai- tien lapsia paremmin sekä sosi- aalisesti että akateemisesti.

Parhaiten menestyivät yhdes- sä asuvien ansiotyössä käyvien vanhempien lapset.

Työssä käyvien eronneiden ai- tien lapset menestyivät eron- neiden kotiaitien lapsia parem- min, joskaan eivät yhtä hyvin kuin kaksivanhempien perhei- den lapset.

Reagan contrista

WASHINGTON - Presidentti Reaganin viimeviikkoinen laus- unto, jonka mukaan kapinallisten valtaannousu Nicaraguassa on välttämätön jos maan nykyi- nen hallitus kieltäytyy palaut- tamasta demokratiaa maahan, ei merkitse muutosta US:n politiik- kassa.

Näin sanoi hallituksen edus- taja Charles Redman, jonka mukaan ulkoministeri George Shultz sanoi jo viime vuoden helmikuussa, että Washingtoni- le on epäolennaista vaikka de- mokratian palauttaminen Nica- raguassa tapahtuisikin sodan avulla.

Reagan sanoi meksikolaiselle Excelsior-sanomalehdelle anta- massaan haastattelussa, että nykyisen sandinistihallituksen johtamassa maata epädemokraat- tisesti jää kontra-kapinallisten ainoaksi vaihtoehdoksi valtaan- nousu.

Kaksi viikkoa takaperin kong- ressi hyväksyi paljon keskus- telua herättäneen 100 miljoon- nollan dollarin avustuspaketin lä- hetettäväksi kontrollille.

Redman kertoi lehdistölle anta- massaan lausunnossa, että hallitus pyrkii tällä tuella saavut- tamaan seuraavat neljä pää- määrää:

Katkaista Nicaraguan sotilaal- liset ja turvallisuuspoliittiset si- teet Neuvostoliittoon ja Kuu- baan; rajoittaa Nicaraguan ar- meijan koon sen turvallisuustar- peita vastaavaksi ja verran- noliseksi naapurimaiden armei- joiden kanssa; lopettaa Nica- raguun tuen aluetta terrorisoiville kapinallisille voimille; sekä to- teuttaa demokraattinen järjes- telmä Nicaraguassa.

Redmanin mukaan kontra-a- vulla pyritään siihen, ettei san- dinistien ole mahdollista lyödä kapinallisia sotilaallisesti tai lu- jittaa Neuvostoliitolle myöteistä hallintoa eikä myöskään kaataa naapurimaiden demokraattisia hallituksia.

Tanskalaiset löysivät U-veneen

Tanskalaiset sukeltajat ovat paikallistaneet toisen maailman- sodan viimeisinä päivinä upone- neen saksalaisen sukellusve- neen.

Sukeltajien mielestä sukellus- vene oli tarkoitettu siirtämään rikkaita saksalaisia ja heidän omaisuuttaan pois hävion par- taalla olevasta Saksasta.

Suuret alijäämät vuodelle 1987

WASHINGTON - Syksyllä al- kavan uuden budjettivuoden alij- ääämä ylittää lailliset tavoitteet lähes 20 biljoonalla dollarilla. Viime viikolla julkaistun raportin mukaan tämä saattaa merkitä uusia vähennyksiä hallituksen toimielinten määrärahoihin.

Raportissa arvioidaan, että alij- ääämä tulee tilivuonna 1987 ole- maan 163,4 biljoonaa dollaria. Tämän mukaan tulisi valtion me- noja supistaa 19,4:llä biljoonalla, jotta saavutettaisiin sen tavoite (144 bilj. dollaria), jonka Gramm ja Rudman asettivat tulevalle ti- livuodelle budjettialijäämän su- pistamishetkensä.

Budjettitoimiston johtajan Ru- dolf G. Pennerin mukaan yli kaksisataatuhatta sotilasta ja Pentagonin työntekijää tulisi erottaa ja monia hallituksen oh- jelmia supistaa alijäämän hillit- semiseksi.

Hallinto- ja budjettiviraston johtaja, James C. Miller varoi- ttaa kuitenkin, että supistusten arvailminen on tällä hetkellä täysin olettamusten varassa. Millerin mukaan on mahdollista, että hallitus säättää uusia mak- suja omien palvelustensa käy- tölle, kuten esimerkiksi korke- amman maksun valtion takaa- mista lainoista. Jo yksin tällä keinolla saataisiin vuodessa ko- koon 14 biljoonaa dollaria.

Gramm-Rudman - lakiehdotus sisältää esityksen automaati- sista kulutuksensupistuksista, jotka astuisivat voimaan budjetin alijäämän ylittäessä 10 bil- joonan rajan. Tällaiset automaati- set supistukset vähentäisivät ankaralla kädellä esim. Pen- tagonin menoja. Lain mukaan supistuksia turvassa olisivat kuitenkin sosiaali- ja veteraan- avustukset sekä köyhiin avus- tusohjelmat.

Reagan vetoaa kongressiin

SANTA BARBARA, Calif. - Jo- kaviikkoisessa radiopuhees- saan presidentti Reagan suun- tasi sanansa tällä kertaa kong- ressille kehoittaen sitä hyväksy- mään "kauaskantoisen verouu- distuksen".

Verouudistuksen vastustajille Reagan vastasi sanoen, ettei ole mitään syytä viivytykseen, joka ai- heuttaa vain epävarmuutta ja vaikeuttaa taloudellista kasvua.

"Kehotan kongressia sen ko- koontuessa syyskuussa ryhty- mään tarmokkaisiin toimenpitei- siin, jotta verouudistus saataisiin voimaan", sanoi Reagan puhees- saan.

Demokraattien vastauksessa edustaja Charles B. Rangel (NY) moitti Reagania, koska tämän la- kiuudistus ei korottaisi veroja. Rangel on senaatin ja edusta- jahuoneen välistä kom- promissiehdotusta laativan työ- ryhmän jäsen. Hän huomautti

Yhdysvaltain kansallisen velan kaksinkertaistuneen niiden 5 1/2 vuoden aikana, jotka Reagan on maata hallinnut.

"Taloudellinen tilanne" maas- samme ei kohennu, ennen kuin saamme valtion budjettialij- ääämän aisoihin, sanoi Rangel.

Verouudistus on yksi Reaga- nin toisen hallituskauden tärkeim- piä tavoitteita. Sulkemalla vero- lainsäädännön porsaanreikiä on hänen mielestään mahdollista kanavoida rahaa taloudellisesti tuottaviin kohteisiin.

Reagan on luonnehtinut suun- nitelmaansa "kauaskantoiseksi uudistukseksi, joka takaisi Ame- rikalle teollistuneen maailman alhaisimman marginaaliverotuk- sen ja uudenlaisimman verotusjärjestelmän - järjestelmän, joka rohkaisi riskien ottamista, kekseliäisyyttä ja vanhaa kun- non amerikkalaista yrittäjähän- keä".

Suomen uutisia

Muovirahan läpimurto

Yleisön maksuliikkeessä on viime vuosina otettu käyttöön entistä kehittyneempiä välineitä ja menettelytapoja. Muovi-raha, siis erilaiset automaattit, pankki-, maksu- ja luottokortit, on yleis- tynyt Suomessa kuten monissa muissakin maissa ripeästi 1980- luvulla. Muovirahan voimakkaan kasvun taustalla on rahoitus- markkinoiden yleinen raken- nemuutos. Muovikortteja arvioidaan olevan koko maailmassa yli miljardi kappaletta. Yhdysval- lain osuus on noin 45. Kasvun odotetaan jatkuvan nopeana varsinkin Euroopassa.

Ensimmäiset luottokortit Suomeen jo 1950-luvulla

Ostaminen luotolla on sinänsä vanha asia. Nykyisten muovi- korttien varhaisin muoto otettiin käyttöön Yhdysvalloissa viime vuosisadan lopulla hotellipal- velujen yhteydessä. Luottokortit yleistyivät USA:ssa kuitenkin vasta 1950-luvulla. Pankkien rooli yleisluottokorttien järjes- telmän kehittämisessä oli rat- kaiseva. Suomeen luottokortit tulivat oljyälle 1950-luvun jäl- kipuoliskolla.

Luottokorttivelkaantuminen Suomessa vielä vähäistä

Viime aikoina Suomessa on puhuttu luottokorttivelkaantumi- sen vaaroista. Kansan- talouden kannalta luottokortti-

rahoitus on kuitenkin vielä mar- ginaalista. Luottokaupan rahoit-uksen osuus kaikista rahamark- kinoiden yleisluotoista on vain runsas 3%. Lisäksi osamak- sukappassa on menneillä siir- tymä uusiin, joustavampiin hoi- dettavaihin ja usein halvempiin korttuluottoihin.

On arvioitu, että varsinaisilla luottokortteilla ostetaan tänä vuonna tuotteita 1,5-2 miljardin markan arvosta, mikä on vajaa prosentti koko kansantalouden yksityisistä kulutusmenoista. Jos luottokorttien lisäksi otetaan mukaan koko muu muoviraha (siis pankki- ja maksukortit), yk- sityisistä kulutusmenoista arvi- oidaan maksettavan muovirahaa noin 10%. Tämän mukaan muovirahastot olisivat kuluvana vuonna kaikkiaan noin 19 miljardia markkaa.

Viime kuukausina on keskus- teltu muovirahan luottotapa- loista ja luottokorttiriskillisyy- desta. On selvää, että myös ne kasvavat korttimäärän nopean lisääntymisen myötä. Korttien myöntämistä johtaa onkin tiuk- nettu. Luottotappiot eivät Suo- messa ole ongelma verrattuna kansainväliseen tasoon. Esi- merkiksi Luottokannan vuosi- tteen luottotappio on ollut 1980- luvulla keskimäärin 0,24% eli vain noin viidesosa verrattuna USA:n vastaavaan lukuun. Varsinaisten luottokorttien osalta luottotappiot ovat Suomessa va- jaan prosentin luokkaa koko vaihdosta.

This week in
THE FINNISH-AMERICAN

RAIVA AJA

page 3

- Sallinen's new opera a success?
- The 127th Worcester Music Festival to open with the Helsinki Philharmonic
- A California Miscellany by Roy Helander
- New calendar features the Kalevala inspired work of Akseli Gallen-Kallela
- Finn rockers forge alliance for more pay
- Study in Scandinavia

Apartheidin vastustajat jatkavat

JOHANNESBURG, Etelä-Afri- ka - Etelä-Afrikan laajin aparthei- din vastainen ryhmittyä vannoni- ryhtyvänsä voimakkaampiin toi- miin valtion tukahduttamis- politiikkaa vastaan. Liikkeen joh- tohenkilöt ovat vankeudessa ja vii- me viikolla hallitus esti ryhtymä- tä pitämästä juhlakokousta kolmivuotisen toimintansa kun- niaksi.

Yhdistyneen demokraattisen vastarintaman (UDF) edustaja, Murphy Morobe, sanoi antamas- saan lausunnossa, ettei UDF suostu antautumaan maassa nyt kaksi kuukautta vallinneen kan- sallisen hätätilan takia.

"Sen sijaan että alistuisimme hallituksen painostuksen edes- sä, olemme päättäneet juuri nyt tehostaa toimiamme, iskulau-

seenamme on 'Protestista haas- teeksi'".

Moroben mukaan UDF ei ole ainoastaan selviytynyt hallituk- sen erittäin voimakkaasta painostuksesta vaan on tänä aikana kasvanut merkittäväksi kansanliikkeeksi. "Jos UDF halutaan tänä päivänä murskata, täy- tyy koko kansa väientää."

Syyskuun 7. päivälle Etelä-Afri- kan apartheidin vastustajat suunnittelevat suurta juhlailai- suutta, jonka kutsuvieraisiksi ovat lupautuneet mm. laulaja Stevie Wonder ja senaattori Edward Kennedy. Tuona päivänä vihittiin Desmond Tutu aikoinaan angli- kaisen kirkon arkkipiispaksi Cape Townissa. Piispa Tutu sai vastaanottaa Nobelin rauhan- palkinnon 1984.

Desmond Tutu

RAIVAAJA

(THE PIONEER) - Established 1905
Published by RAIVAAJA PUBLISHING CO.
Weekly on Thursday except when Holiday falls on
Thursday, then on Wednesday
147 Elm St., - P.O. Box 600
Fitchburg, MA 01420
Phone (617) 343-3822
Second Class postage paid at Fitchburg, MA

Marita Cauthen Editor J. N. Ratilo Manager

SUBSCRIPTION RATES (TILAUSHINNAT)

UNITED STATES

12 Mo.	\$20.00
6 Mo.	13.00
3 Mo.	9.00
OUTSIDE U.S.	
12 Mo.	\$24.00
6 Mo.	17.00

Single copies 45c

Vanhusten asialla

Yhdysvaltain hallitus käyttää vuosittain miljoonia dollareita muitten maitten elinolosuhteiden kohentamiseen ja biljoonia asevarusteluihin maailmanrauhan takaamiseksi. Vapauden Patsaan 100-vuotisjuhla niin ikään nieli satoja miljoonia dollareita.

Samanaikaisesti kuitenkin tässä korkean elintason Amerikassa monet ihmiset elävät puutteessa ja köyhyydessä, usein jopa kodittomina.

Saatatte muistuttaa, että Vapauden Patsasta ei juhlittu hallituksen varoin, vaan yksityisten ihmisten ja liikealojen tekemien lahjoitusten tuotilla varoilla.

Totta, mutta patsaan 100-vuotisjuhlamiseen olisi riittänyt vähäisempikin rahasumma. Jäljelle jääneillä varoilla olisi voitu kohentaa puutteessa elävien amerikkalaisten olosuhteita.

Lääketieteen edistyessä amerikkalaisten keski-ikä on noussut vuodesta toiseen ja yhä useammat joutuvat viettämään vanhuusvuosiaan hoitokodeissa. Hoitokodit ja niissä saatava hoito vaihtelevat suuresti varallisuudesta riippuen.

Läkkäiden vanhempien kotihoito on monille aikuisille lähes mahdotonta ja hoitokoti on usein ainoa vaihtoehto. Omantunnon tuskin lisäksi he joutuvat kamppailemaan rahaongelmien parissa, sillä monien mielestä annettu hoito ei useinkaan vastaa kuukausimaksua.

Hallitus ei tue vanhainkoteja ja hoitokoteja riittävästi. Työläisten palkat ovat minimiluokkaa, vaikka työ on sekä ruumiillisesti että henkisesti raskasta. Monet joutuvat käymään sekä päivä-että iltatyössä ansaitakseen kunnon elannon.

Monet yksityiset ihmiset ja liikealat ovat halukkaita uhraamaan miljoonia dollareita "vapauden juhlimiseen", mutta eivät innostu ollenkaan vanhusten asiasta. Miksi? Eivätkö he ole sen arvoisia? Eikö se tuota samanlaista antamisen iloa?

Kannattaa miettiä!

IÄINEN ELÄMÄ

Tekomme ovat järkeviä tai järjettömiä riippuen siitä, uskommeko vai emmekö usko iäiseen elämään.

Blaise Pascal

KUOLEMAA EI OLE

Kuolemaa ei ole, vaan se, mikä siltä näyttää, on siirtymistä toiseen tilaan. Tämä kuolemaa uhkava elämä on vain Elysiumin esikaupunki, jonka porttia nimitämme kuolemaksi.

H. W. Longfellow

VIIMEINEN PÄIVÄMME

Viimeinen päivämme ei tuhoa meitä, vaan tuo mukanaan muutoksen.

Cicero

RAKKAITTEMME KUOLEMA

Kaikki maailmassa on suurta ja hyvää, mikä saattaa meidät tuntemaan, että meillä on kuolematon sielu. Sentähden on rakkaitemme kuolemankin hyvä.

Polenz

Nimipäivät

Syyskuun 4 p., Ansa
Syyskuun 5 p., Mainio
Syyskuun 6 p., Asko
Syyskuun 7 p., Arho, Arhippa
Syyskuun 8 p., Taimi
Syyskuun 9 p., Isto
Syyskuun 10 p., Kalevi, Kaleva

Aids ei nouse taikavuorelle

Vaikka tieto ja huoli aidsista on nyt levinnyt jopa eduskuntaan ja ulkoministeriöön, pahin koku näyttää olevan jo ohi. Monet ovat jo siirtyneet kirjoittamaan taudin nimen pienillä kirjaimilla.

Susan Sontag on kirjoittanut kokonaisen teoksen "sairaudesta metaforana". Hänen mielestään me mystifioimme tautejamme. Kielenkäytämme piilotelee ja yksinkertaistaa sairauksia ja toisaalta taas lainaa niitä koko ajan väärin tarkoituksiin. Sontagin mielestä sairauksissa ei ole mitään metaforista ja "tervein tapa sairastaa on juuri vastustaa vertauksenomaista ajattelua."

Asiasta voi olla eri mieltäkin, mutta epäilemättä Sontag on ainakin oikeassa arvostellessaan ilmaisuja, jotka yksinomaan leimaavat sairaita ja sulkevat heidät kielen eristysosastolle.

Sontag käsittelee kirjassaan lähinnä kahta eniten "vertaustensa" joutunutta sairautta, tuberkuloosia ja syöpää. Hän lainaa arkikieltä, siteeraa kirjallisuutta ja tuo suvereenisti esille kuinka kulttuurilla lastattuja käsitteemme sairauksista ovat.

Samalla paljastuu kuitenkin myös se, kuinka pyrimme koko ajan ikään kuin inhimillistämään tauteja. Kielenkäyttö manaa hiitä, yrittää kehittää niitä vastaan merkityksen rikottomiksi. Monissa sinänsä karkeissa ilmauksissa on niin ikään mukana eräänlaista spontaania sosiaalisen selittämisen yritystä.

Eli jos lääketiede käy tautien kimppuun päästämällä ne ensin vapaasti rehottamaan viljeleinä ja kuplimaan putkissa, jotain samantapaista tekevät myös arkipuhe, kirjallisuus ja tiedotusvälineet liioittellessaan ja vääritellessään sairauksia ja niiden syitä.

Syöpä on Sontagin vuonna 1978 ilmestyneen teoksen modernin tauti. Se oli silloin "sairauksien valtakunnan" pelottavin asukki. Aika ajoin vain sota kilpaili sen kanssa vertauspankin asemasta. Vielä nykyäänkin puhutaan mielellään virusten "hyökkäyksestä", "ruumiin puolustusmekanismeista", syöpäsolujen "pommittuksesta" sekä vasta-aineista jotka "tappavat" tauteja.

Aids on nyt kuitenkin vienyt syövän paikan kuvien kaivona. Millä kaikilla tavoilla me rokotamme itseämme sitä vastaan? Minkälaisia kieli- ja mielikuvia siitä saa aikaan ja millaisia merkityksen sokeripaloja sen uhatessa puristetaan?

Sairaudet ovat yleensä niin suuria asioita, että ne liitetään mielellään koko kulttuuriin, sen rakkoon ja tuhon tunteisiin. Aidsista onkin puhuttu usein "modernina ruttona", yhtenä elämäme "keskiaikaistumisen" merkinä.

Umberto Eco on nähnyt ajassamme samanlaista uutta tuhatlukua koskevaa jätävää epävarmuutta ja pelkoa kuin esimerkiksi 900-luvussa. Ydinsotaa ei ole tullut, mutta tulipa aids.

Aidsia eivät liitä sivilisaatiomme rappioon vaan uususkonnolliset piirit, vaan myös vihreiden Eero Paloheimo käyttää sitä vertauksena kuvattaessaan hillintä talouskasvua. "Kansantuote kasvaa tietyn prosentin mukaan, aids kertautuu eksponentaalisesti", hän toteaa Suomen Kuvalehden haastattelussa.

Saman lehden kolumnisti Sakari Virkkunen taas puhuu tietokonesaboteerin ja yhteispelin vastustajien yhteydessä "hen-

kisestä aidsista, yhteiskuntaruumiiseen tunkeutuvasta ja sitä sisältäpäin rapauttavasta moraaliviruksesta". Kolumnin nimi on sopivasti *Henkisestä aidista ja ruotsittumisesta*.

Kirjainyhdistelmä AIDS on kahdeksankymmenenluvulle samaa kuin LSD kuusikymmenenluvulle. Ilmaisut ovat yhtä aikaa täsmällisen tieteellisiä ja mystisiä.

Siinä missä 1960-luvulla huutettiin jonkun hihhulin sekoittavan LSD:tä kaupunkien juomavesivarastoihin, nyt pelätään veripankkien saastumista aidsilla. Siinä missä "tajuntaa laajentava" LSD oli rannattoman kasvun rinnakkaisilmiö, siinä taas aids symboloi täysin päinvastaista.

"Minun ajatukseni ovat kiittäneet parisataa kilometriä tunnissa" kertoo tautiin sairastunut amerikkalainen. "Kun saa tiedon kuolemastaan, jopa lasi vettä muuttuu hyvin merkitykselliseksi. Tahdon aina muistaa milloin se tuntui."

Sontagin mukaan tuberkuloosi on usein liitetty varhaisen kapitalismin alkuperäiseen kasaantumiseen. Ihmisten oli elettävä niukasti ja säästeliäästi, sillä yhteiskunnalla oli vain tietty määrä resursseja. Tuberkuloosipotilaas nähtiin helposti tuhleri, joka törsäsi oman ruumiinsa energiaa ja joutui maksamaan kallisti hoitomuutoksesta.

Tuberkuloosista tuli julkisuudessa juuri taitelijoiden, "liikaa eläneiden ja tuntenneiden" romanttinen tauti.

Syöpä taas kuuluu moderniin kulutusyhteiskuntaan, joka edellyttää tuotannon, tarpeiden ja halujen jatkuvaa kasvua, huoletonna akuunkkamaista mukaan menemistä.

Erään teorian mukaan syöpään sairastuneet ovat kieltäytyneet kulutuksesta ja kasvusta. Televisiossa esitettiin taannoin amerikkalainen "tieteellinen" ohjelma, jossa kerrottiin syöpäpotilaiden piiristä löytyneen poikkeuksellisen paljon tunteiden hillintää ja ahdistuneisuutta.

Wilhelm Reichin "ruumiin poliittisen taloustieteen" mukaan syöpäpotilas on kieltäytynyt kulutusyhteiskunnan tarjoamista iloista, mutta samalla kasvu pääsee hänen sisälleen liikkeelle hallitsemattomana. Dusan Makavejevin reichilaiset elokuvat tuovat auliisti esille tämän modernin tulkin. Syöpä on ikään kuin ruumiin talouskriisi, johon tarjotaan hoidoksi radikaalia leikkausta, valtion sädehoitoa tai sitten elämänsuokoa.

Niin syöpä kuin tuberkuloosikin olivat vahvasti yksilöllisiä tauteja, juuri kyseisen henkilön onnettomuuksia. Tubi oli vielä kehittyvän porvarillisen yksilöllisyyden symboli. Tauti teki ihmisestä sen halutun, ainutlaatuisen individui.

"Täydellisen terveyden ajatus on vain tieteen kannalta kiinnostava", suuri romantikko Novalis kirjoitti fragmentissaan. Sairaus sitä vastoin kuului elämään ja ei ole tullut, mutta tulipa aids.

Syöpäpotilaan yksilöllisyydestä ei ole enää samanlaista romantiikkaa ja mielenkiintoa, tyylin ja persoonallisuuden roihua. Tuberkuloosin romanttisen viitan on meidän aikamme perinyt mielisairaus, joka on jo pitkään kiinnostanut julkisuutta, arkipuhetta ja kirjallisuutta.

Mieleltään sairaassa nähdään usein poikkeuksellista herkkyyttä, lahjakkuutta tai kapinaa. Siinä missä tubi potilaat matkustivat

parantoloihin, vuorille tai lämpimiin maihin ja mielisairaat suljetaan omiin, tavallisen kansalaisen uteliaisuutta kiihottaviin laitoksiinsa, siinä taas syöpään sairastunut elää usein suhteellisen normaalia, tylsää elämää. Syöpäpotilaalla ei ole Sontagin mainitsemää "pakolaisen" sädekehää, eikä hänestä juuri puhuta. Hän on privatisoituneen kapitalismin symboli, yksinäistyneen yksilöllisyyden kuva. "Miksi juuri minä?" on sairastuneen tyyppinen kysymys.

Yksi aikaisempaa huomattavasti tieteellisempi teoria etsii syövän syytä "ulkoa" - elämäntavoista, elinympäristöstä, ruoasta, stressistä. Sen mukaan syöpä on eräänlainen epidemia, joka "tarttuu" tavaroista. Se ei enää olekaan modernin kulutusyhteiskunnan namsuista kieltäytymisen aiheuttama ruumiin kriisi, vaan jo jostain jälkiteolliseen aikaan kuuluvaa.

Siinä on sekä ruten julmaa satunnaisuutta että tuberkuloosin persoonakohtaisuutta. Sen syyt ovat sekä "liiassa elämässä" että yksityyppisessä ihmisessä riippumattomissa tekijöissä.

Aids täydentää tämän "keskiaikaistumisen". Jos syöpä on seurausta ihmisten ja "epähygienisten" tavaroiden intimestä kontaktista, aids palauttaa kuvioihin *ihmisten väliset suhteet*. Se on jälleen puhdas tartuntauti.

Siihen sairastuneilla ei ole enää myöskään tuberkuloosin tai syövän uhrien yksilöllisyyttä, vaan he ovat jälleen ketä tahansa, kasvoja joukossa. Rock Hudsonkin oli jo Hollywoodin "has-been". Lehdistä haastatellut potilaat ovat yleensä perin tavallisia keskivertojenkkäjä. Lukija yrittää turhaan etsiä sairaiden kasvoilta taudin merkkejä, jotka yksilöllistaisivat heidät, mutta he näyttävät itse asiassa aivan terveiltä. Normaliteettia täydentäviä vielä se, että useimmat julkisuudessa nähdyt potilaat ovat keski-ikäisiä ja -luokkaisia.

On oma ironiansa, että me elämme parhailaan nimenomaan keski-ikäisten aikakautta, kun taas esimerkiksi polion vaivaa viisikymmenluki oli "lasten vuosikymmen", suurten ikäluokkien synnyinaika.

Jos syöpä oli modernien suur- ja esikaupunkien hyvinvointien ihmisten sairaus, niin laidoitua kuuluu jälkimoderniin, niin laidoitua kuin metropolitiikin sisäänsä ahmaisseeseen maailmaan.

Umberto Eco kuvaa keskiaikaa kaudeksi, jolloin Eurooppa oli "uurrettu täyteen pyhiinvaellusteita", joita pitkin esimerkiksi italialainen oli paljon helpompaa ja nopeampi kulkea Jerusalemiin kuin Paviaan. Suomalainen hupia etsivä lomailija lentää hankin nykyään mieluummin Kaukoitään kuin Lappiin. Prostituoitujen ja huvikortteleiden palveluksia eivät enää käytä hyväkseen vain merimiehet, vaan myös "kunnan kassalliset".

Musta surma sai aikoinaan alkunsa provinseista, ja siinä nähtiin selvä merkki maailmanvallan rappiosta tai sitä uhkaavasta vaarasta. Myös aids tuli jostain "ulkoa". Ensinnäkin se liitettiin homoseksuellien alakulttuureihin, mutta ennen pitkää sen alkupaikannettiin Afrikkaan.

Muutos tapahtui samoihin aikoihin, kun presidentti Reagan julisti Rock Hudsonin "urheaksi sankariksi". Häpeällisestä syn- tipukista tuli yhtäkkiä uhri, mikä sopi varsinkin hyvin maailmanpoliittiseen tilanteeseen. Afrikkalai-

Lahjoituksia Raivaajalle!

TUKEMISRAHASTO 1986: Yhteensä: \$ 7,342.50

Signe Ryssyn muistolle
k. elokuun 20, 1986, Concord, MA

Irja ja Charles Hopchire
Irja Brant ja perhe
George ja Tyne Glad
Percy ja Evelyn Hayward
Impi Laakso
Bill ja Viola Merriam ja Niilo Hirvonen
Fanny Heiander
Saimi Korsman
Hilda Torppa
Stella Linna
Roy ja Raija Helander
Sylvia ja Otto Filppu
Aune ja Ahti Jaakkola
Hulda ja Eino Nelson
Helen Ketola
Vivian ja Voitto Kallio ja Ed Helander
Peggy Brown
Elma ja Veijo Epäily

Yhteensä \$ 83.00

Arnold ja Dorothy Karangon muistolle lahjoittavat
Hulda ja Victor Lehtinen, Newport, N.H. \$ 25.00

Näyttelijä, ohjaaja ja näytelmäkirjailija
Wallu Jaakkolan muistolle lahjoittavat
Miriam ja Wesley Ketonen, Stoddard, N.H. \$ 10.00

Senja Karnisin muistolle lahjoittaa
Taimi Daniels, Spring Hill, FL \$ 10.00

Anna Sulinin muistolle lahjoittaa
Jane Potsaid, Chelmsford, MA \$ 10.00

Edith Groop Matsonin muistolle lahjoittaa
Taisto Luokkala, Pittsburgh, PA \$ 10.00

Helen M. Heimo, Lake Worth, FL \$ 8.00
Maila Andersson, Palm Beach, FL \$ 10.00

Kiitos lahjoittajille!

Kuolleita

Lillie Eloranta

WESTMINSTER, MA - Lillie (Manninen) Eloranta, 68, 8 Worcester Road, kuoli elok. 19, 1986 Glover sairaalassa Needhamissa.

Hän oli syntynyt Gardnerissa Victor ja Lyyli (Rutanen) Oberg Mannisen tyttärenä ja sai päästötodistuksen Gardner High Schoolista 1936.

Kaipaamaan jäi aviomies Vaito K. Eloranta; sisar Jennie I. Adams, Fitchburg. Poika Peter Eloranta kuoli 1986.

Hautaaminen tapahtui Greenbower hautausmaahan Gardnerissa.

Hautausjärjestelyistä huolehti hautausoimisto Smith, 69 Vernon St.

Fanny M. Anttila

FITCHBURG, MA - Fanny M. (Malk) Anttila, 89, Birchwood Manor hoitokoti, kuoli Nashoba Community sairaalassa elok. 20, 1986. Hänen aviomiehensä Matti E. Anttila kuoli 1958.

Hän oli syntynyt Kentissä Suomessa Jacob ja Margarita (Keronen) Malkin tyttärenä ja muutti Fitchburgiin 1899.

Vainaja työskenteli useiden vuosien ajan entisessä Heisonin kaupassa Mechanic Sireetillä.

Kaipaamaan jäi poika John M. Anttila, Fitchburg; kaksi tyttärettä, Helen Ackley, Fitchburg ja Sirkka Kao, West Yarmouth; sisar Minnie Stepton, Shirley; kuusi lastenlasta ja seitsemän lastenlasten lasta.

Hautauksesta huolehti Boskin Hautausoimisto, 85 Blossom St. Hautaaminen tapahtui Forest Hill hautausmaahan.

Kaarlo J. Sandström

FITCHBURG, MA - Kaarlo J. Sandström, 75, 2000 N. Keene Road, Clearwater, Fla., kuoli elok. 25, 1986 Mease sairaalassa Durnedin, Fla.

Hän oli syntynyt Fitchburgissa Wainö J. ja Adolfin (Putonen) Sandströmin poikana ja sai päästötodistuksen Fitchburgin High Schoolista sekä Massachusetts Radio Schoolista.

Vainaja oli Toisen maailmansodan veteraani ja työskenteli Massachusettsin osavaltion teollisuusviraston palveluksessa useita vuosia.

Kaipaamaan jäi vaimo Eva (Bussiere) Sandström; poika tri Roy E. Sandström, Cedar Falls, Iowa; sisko Helen Heikkilä, Fitchburg; poijantytär Joanna Sandström, Cedar Falls.

Hautauksesta huolehti Moorcroft Hautausoimisto, 31 Myrtle Ave. Hautaaminen tapahtui Forest Hill hautausmaahan.

set ovat sittemmin turhaan yrittäneet selittää aidsin olevan Yhdysvaltojen ja teollisten keskuksen tauti.

Tähänastiset toimenpiteet tautia vastaan ovat oivallinen ilmaus siitä *uuruun* ajatuksesta joka tuntuu vaivaavan nykykapitalismia.

Monet arvovaltaisetkin lääkärit kehottavat ihmisiä luopumaan "vapaista suhteista" ja suhtautumaan jokaiseen vieraaseen sukupolukumppaniin kuin mahdolliseen taudinkantajaan. Tavaravaihdon myötä syntynyt ihmisten välinen vuorovaikutus muuttuikin yhtäkkiä vaaralliseksi, kluboja, saunoja ja kohtaamispaikkoja suljetaan. Eräs hollywoodilainen filmituottaja kertoi taannoisessa raportissa jättäneensä hampurilaisravintolat ja seurusteluvanssa vain vanhojen tuttujen kanssa.

Vakivallan vuoksi suurkaupunkien rakennetut, keskiaikaisia linnoja muistuttavat, tarkkaan vartioitua talokomplekseja osoittautuvat entistä arvokkaammiksi.

Aids on uuden nationalismin, tullimuurien, eristämisen ja

kasvaneiden luokka- ja varallisuuserojen tauti.

Siihen liittyvät niin mantereelta toiselle yksityiskoneessa lennätetyt potilaat kun kaupungista toiseen vaeltavat uusnomadit. Se saa aikaan miellettyjä huhuja ("Burt Reynoldsilla on aids!", "Monacon prinsessa on se!"), juoruja, teorioita ja parannuskeinoja. Kerrotaan jopa uudesta luottokorttifiirmasta, joka jakaa sievöistä summasta "puhtaustodistuksia!"

Aids tuskin tulee myöskään luomaan omaa kirjallisuuttaan. Lienee turha odottaa sen ympärille kehiteltäviä *Taikavuorta, Kuolemaa Venetsiassa, Love Storyä* tai edes *Hellyyden ehdoilla* -tyyppistä elokuvaa. Vai ovatko Suomesta Afrikkaan loikkaava *Romaanien kuolema* tai kansainväliset seikkailuromaanit jo sellaisia?

Aids on loppujen lopuksi niin läpeensä sosiaalinen ilmiö, ettei se kiehdo enää taiteilijoita.

(HS)

The Finnish-American

RAIVA AJA

California miscellany

What wonderful flowers they have out West! The roadsides and center dividing strips were filled with oleander and lily of the Nile. Nasturtiums grew profusely as ground cover.

Driving through the forests one could enjoy the view of the magnificent redwoods and drink the odor of the eucalyptus and bay trees. We were told that one day each year the junior high students are let out of school to go and plant wild flower seeds in the countryside.

What polite drivers they have out West! At every intersection that was not governed by a traffic light, each driver in turn proceeded through without hassle. If a San Franciscan drove in Massachusetts he would be either hit by the second car or he would sit there all day waiting for his turn to go through.

In fact, a lady who lived in Maynard fifty years ago told me she has never been back because she considers Maynard a Boston suburb and that would mean taking her life in her hands were she to drive here.

A moving violation automatically forces the driver to take the state driving test again. Our host told me that when he came to San Francisco years ago he thought he would breeze through the test, as he had been driving for years.

But he failed, since Californians have many driving laws unlike the rest of the country. Fortunately on his way home he passed a small town that had two barrooms on opposite sides of the street: "Grumpy's" and "Smiley's". Guess which one he entered.

Finally, a couple of opera stories. I told my host of the recent fiasco in Boston when Tosca stabbed Scarpia in the second act in such a manner that the dead body stayed on the audience side of the curtain when it fell at the end of the act, resulting in a sudden scampering by the dead body.

He told me two better ones, also in "Tosca". When the opera was done a few years ago, the director hired bodybuilders from the local gym for the group of soldiers who execute Cavardossi in the last act. He directed them on entering, on shooting the victim, etc., and told them to exit when Tosca left the stage.

The muscle men, with no idea of the show, did just that, except that instead of marching off in formation, they watched Tosca jump to her death from the parapet of the castle, and they all jumped after in turn.

And finally, when the Opera Studio class was performing Tosca in San Francisco, the murder scene in the second act was altered somewhat in that the property man had forgotten to put the knife on the table. So Tosca had to do away with Scarpia somehow, so she hit him over the head with the lamp.

Since it was not of the break-away variety, but rather a solid object, it sent Scarpia reeling, exclaiming: "Jesus Christ!" But then realizing the language of the opera, he muttered: "Sancta Maria!" as he fell to his death.

Roy Helander

Worcester Festival to feature Helsinki Philharmonic

The Helsinki Philharmonic will open the 127th season of the Worcester Music Festival with performances on Tuesday, October 21, and Wednesday, October 22 at Mechanics Hall, Worcester, Mass.

The October 21 program will feature the following works of Jean Sibelius: *Pohjola's Daughter*, *Six Songs of Flowers*, *Symphony No. 1*, and *Finlandia*.

Opening night artist is soprano **Karita Mattila**, a member of the Royal Opera at Covent Garden and first prize winner in the 1983 Singer of the World Competition. The program for October 22 includes Tchaikovsky's *Romeo and Juliet*, Sibelius's *Symphony No. 5*, and Mussorgsky's *Pictures at an Exhibition*.

Founded in 1882, the Helsinki Philharmonic will be on its third U.S. tour this fall. It will open the United Nations General Assembly with a special concert to be televised worldwide via satellite. The orchestra has the great tradition of being the first performer of Sibelius works with the composer himself conducting.

Okko Kamu is the orchestra's music director. He won the Herbert von Karajan conductor's competition at age 23 and has since then conducted the world's major symphony orchestras.

Finnish Center offers tickets and bus ride

The Finnish Cultural Center of Fitchburg State College has received over 300 reserved seats in the orchestra section of Mechanics Hall for the all Sibelius program at 8 p.m. on October 21. Tickets are priced at \$17.50 each.

The Cultural Center is offering round-trip bus transportation from Fitchburg to Worcester at an additional \$3.50 per person. Buses will leave the Workers' Credit Union parking lot at 7:00 p.m. sharp. The parking lot is located behind the Credit Union building at 815 Main St., Fitchburg.

The Cultural Center will host a reception for the orchestra in Mechanics Hall after the concert. The buses for Fitchburg will leave following the reception.

To order tickets from the Cultural Center, send your check and a stamped, self-addressed envelope to Finnish Cultural Center, P.O. Box 455, Fitchburg, MA 01420-0455. If you do not need a bus ride, just send payment for the concert.

The deadline for ticket orders through the Cultural Center is September 18.

Study in Scandinavia

SCANDINAVIAN SEMINAR announces its 1987-88 College Year in Scandinavia program. Now in its 38th year, this unique foreign study program in Denmark, Finland, Norway or Sweden is open to college students, graduates, and other adults (over 18) who want to study in Scandinavia, learn one of its languages and become immersed in another culture. The application deadline is April 1, 1987.

On the College Year in Scandinavia program, students are placed individually at Scandinavian Folk Colleges or other specialized institutions, where they live and study with Scandinavians of diverse backgrounds. The Folk Colleges are small, residential educational communities intended mainly for young adults. Both historically and socially, these schools have played an important part in the development of all the Scandinavian countries and there are now over 400 of them in all.

The College Year in Scandinavia begins with an orientation in Sweden and a three-week intensive language course, usually followed by a family stay before the semester begins. Midway through the academic year, the students and staff meet in the mountains of Norway for the second of the three "seminars", this time to discuss first semester studies and experiences. Toward the end of the year there is a final seminar in Finland or

Denmark to discuss Scandinavia as a cultural region and to sum up the year.

Scandinavian Seminar asks for an independent study project from its students seeking academic credit. On the basis of a detailed written evaluation of their work, college students may receive academic credit for their year either through their home academic institution or through the University of Massachusetts, by prior arrangement.

For further information on this or other intercultural educational programs sponsored by Scandinavian Seminar please write: Scandinavian Seminar, 24 Dickinson St., Amherst, MA 01002.

This scene from the American premiere of Aulis Sallinen's *The King Goes Forth to France* at the Santa Fe Opera includes (from left) soprano Sally Wolf as The Queen; tenor James Hay, baritone David Rice and Mark E. Cummings, and basses Henry Runey and Robert Remington as Burgers of Calais; and baritone Mikael Melbye as The King.

Photo: Bayard Horton, The Santa Fe Opera

Sallinen's new opera a success?

The reception of Aulis Sallinen's new opera *The King Goes Forth to France* in Santa Fe in July has been enigmatic.

The reports available in the American and Finnish press are mixed. The *Helsingin Sanomat* spoke of cheering audiences, the *New York Times* defended the music boldly while not saying much of the libretto, *Time* and *Newsweek* found the opera confusing and difficult.

In each case Sallinen himself was proclaimed as "a composer of formidable talent and invention" who "writes vividly for both orchestra and voice; he knows how to make opera sing."

Yet it is not hard to understand the problems when a production in Germany earlier this year found Sallinen leaving town before the premiere because the director had admitted to not understanding the opera and thus preparing a production that was generally lambasted.

Further evidence of a difficult libretto can be found in the fact that Erkki Arni, who translated the words into literal English (so that Steven Oliver could then work on them and fit them to the music) saw fit to write a commentary in English to explain the

English text.

In the opening scene the chorusses: "Gilding with red all the frozen whiteness, so the frozen sun rises. Coal's given out, and the firewood. Black on the snow a raven's hopping."

Arni explains in his commentary: "A new ice age is besetting England; the freezing cold is beginning to bite. There is hardly any fuel left. There are ominous portents of something terrible: a black raven is hopping on the deathly white snow like a messenger of doom."

I suspect that understanding the words and their meaning as the opera is sung would require 100% concentration on the part of the listener and this might be more than the average opera attendee is willing to give.

Sallinen most likely is the Finnish composer who after Sibelius will be best known in the United States. His opera *The Red Line* was well received at the Metropolitan three years ago, he wrote *Shadows* on commission from the National Symphony Orchestra of Washington, D.C., where the director Mstislav Rostropovich was so delighted that he commissioned Sallinen's Fifth Symphony called *Washington*

Mosaics. Sallinen was given the post of Professor of Arts for life by the Finnish government in 1981, thus permitting him to use all his time for composition.

We will have a chance to hear from some one who attended the Santa Fe performance when Finlandia Foundation, Boston Chapter meets in September. I understand that Dr. Ensio Aalto will be giving us his impressions of the new opera.

It might be an interesting footnote for local music lovers to learn that Sallinen's Third String Quartet is subtitled *Aspects of Peltoniemi Hinrik's Funeral March* which is now a very well known Finnish melody.

Descendants of the Peltoniemi's who lived just outside of Kaustinen and were a family widely known for cabinet making as well as fiddling moved to America in several branches.

One of those lines ended up in the Maynard area where Mrs. Taimi White and her children still live. Her brother John Erickson, now deceased, was a well known bass singer who concertized among the Finns throughout New England about fifty years ago.

Roy Helander

New calendar features Finnish art

Werner Holmberg, an accomplished Finnish artist of the last century, wrote in a letter at the beginning of his career, "I want to show the world that Finland, too, is capable of developing a school of art of her own."

Elissa Ketokoski-della Rocca of Minneapolis, MN, stands on

the shoulders of Holmberg, for her stated goal is to make available outside of Finland fine quality reproductions of the masterworks of Finnish art.

She has organized SUOMETAR Fine Arts Reproductions for the purpose of printing each year a limited number of fine art calendars.

Elissa Ketokoski-della Rocca displays her calendar featuring the work of Akseli Gallen-Kallela.

dars concentrating on the production of one Finnish artist so that over a number of years the series of imported art calendars will provide access to the art history of Finland.

Ketokoski-della Rocca is the granddaughter of four Finnish immigrants. She has a bachelor's degree from Loyola-Marymount University, Los Angeles, and has followed courses in Finnish culture at both the University of Minnesota and the University of California. She has traveled in Finland and she possesses a collection of slides illustrating the country's art history. She is available to lecture to groups on various topics in Finnish art history.

She is also a member of the Koivun Kaiku Kantele Ensemble. For the ground breaking year of 1987, SUOMETAR's calendar will feature four textile prints from the *Kalevala* inspired collection of works by Akseli Gallen-Kallela.

Gallen-Kallela (1865-1931) is the central figure in the history of "The Golden Age of Finnish Art" which occurred at the close of the last century when Finland was still a Russian Grand Duchy. He is popularly acclaimed and remembered as the "National Artist of Finland."

The elegant 1987 calendar was warmly received by FinnFesters in Berkeley, California, and there generated a variety of questions and comments on Finnish art. One enthusiastic customer

dubbed it "The Jewel of the Festival."

The four page, spiral-bound, 12" x 17" calendar is exceptional: artistic cooperation with the Akseli Gallen-Kallela Museum in Finland ensured that the magnificent silk-finished prints remain faithful to the original luminous palette of the master.

Each print is self-matted with fine imported art paper to provide dramatic self-framing possibilities. The text appears in both English and Finnish, and the calendar is individually boxed for mailing convenience.

The Akseli Gallen-Kallela 1987 will doubtless be a popular gift for Christmas giving. Your gift order will encourage an interest in and an appreciation of Finnish art and will at the same time reward the efforts of a small company dedicated to the promotion of Finnish art.

The calendar is available from **Raivaaja Publishing Company**, P. O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600 for \$20.00 plus \$2.50 postage and handling in USA (Massachusetts residents add \$1.00 sales tax). You can order it by mail or visit the office at 147 Elm St., Fitchburg.

Smith Funeral Home, Inc.
Elden E. Bjurling
Steven A. Palmer
Directors
69 Vernon St., Gardner, MA
Tel.: 632-0377

R. S. FOSTER
INSURANCE AGENCY INC.
4 Central Street
Ashburnham, MA 01430
Telephone: 827-5909

Articles for Sale
Industrial metal shelving,
4dr. fire file, Steelcase
desks, drafting tables, light
tables, work benches, conference
table w/ Oak chairs,
office chairs & sofas, large
safe, maintenance caging.
RISONS, 253 Main St.
(Rte. 121A), Plaistow NH
Tel: 603-382-5671

VILLAGE WINE & SPIRITS

10-10 Mon.-Sat.
FURBISH MILL RD.
BOLTON, MA

ART. HAANPAA
779-5150

Kalenteri

CONNECTICUT
August 30 - Labor Day dance, 8 pm, Aura Hall, Voluntown. Music by Bert Stromholm with soloist Aatos Autio.

IDAHO
Aug. 2-Sept. 14 - *For the Floor*, an international exhibition of contemporary artists' rugs. Features work by Maija Lavonen and Paikki Priha. Boise Gallery of Art, 670 South Julia Drive, Boise.

ILLINOIS
September 7 - Scandinavian Day Picnic, Vasa Park (on IL 31 between St. Charles & Elgin). Food available. Program from 11 am to 5 pm.
September 14 - League of Finnish-American Societies Picnic at Fox Head Lake Forest Preserve located at the southeast corner of Touhy Avenue and IL 294, just off River Road, Chicago. Bring your own lunch and a desert to share. Games for adults and children.

MASSACHUSETTS
August 30 - Ilamat, light supper 6:30 pm, Salon Huviia, Fort Pond, Littleton.
- Dance, 8 pm, Saima Park, Scott Rd., Fitchburg. Music by Sound About.
August 31 - Pancake breakfast, 7:30 - 11 am, Salon Huviia, Fort Pond, Littleton.
September 6 - Dance, 8 pm, Saima Park, Fitchburg. Music by Ed Hendela.
September 10 - Finnish American Club of Saima monthly meeting, 7:30 pm, Saima Park, Fitchburg.
September 13 - Dance, 8 pm, Saima Park, Fitchburg. Music by the Hi-Lites.
- Dance, 8 pm, Sovittaja Park, Demond Pond, Rutland. Music by Kurt Bischoff.

All programs subject to change

Special Subscription Offer

Three months for five bucks! Introduce yourself or a friend to the Finnish American weekly newspaper *Raivaaja*. Whether you read Finnish or English, *Raivaaja* will keep you in touch with your roots, current Finnish American activities and events in Finland. Subscribe today!

Name _____

Address _____

Note: This offer is limited to new subscribers in the U.S. only and expires on September 15, 1986. Regular subscription rates in the U.S. are \$20.00 a year, \$13.00 for six months, and \$9.00 for three months. Subscription rates outside the U.S. are \$24.00 a year, \$17.00 for six months.

50 vuoden takaa

'Kotiseutu jäi sinne rajan taa, mutta muistoja meiltä ei saa

Kun vanhempana ajatukset lentävät monasti jo elettyyn aikaan, varsinkin nuoruuteen, niin kerrottakoon tässä tarina, mistä on kulunut tässä kuussa tasan viisi vuosikymmentä. Tapahtumapaikka oli Viipuri, kotikaupunkimme. Kun silloiset kaupunkimme lehdet eivät maininneet saanaakaan koska eivät olleet tietoisia asiasta, niin kerrottakoon siitä nyt 'vuosikymmenien takaa'.

Kauniina ja lämpimänä, aurinkoisena sunnuntaiaamuna elokuun alkupuolella, tarkkaa päivämäärää emme enää muista, lähdimme kotoamme Ristimäestä ja ajoimme pyörällämme kaupungin sairaalan vastapäätä olevaan taloon, Hirvikatu 8:aan, missä asui ystäväme Senja Mutanen perheensä kanssa.

Jätimme pyörämme lukittuina pihanpuolelle ja menimme sisään. Siellä oli Senja-tyttö valmiina eväineen, ja matka jatkuu kävelen Haville ja siellä Karemäen lahden rannalle, vastapäätä Pappilan niemeä, missä jo toiset osantottajat olivat: Aaro Asikainen ja hänen apurinsa (sekundantti) sekä tarvittava soutuvene.

Tämän kertomuksemme selostukseksi kerrottakoon heti alkuunsa, mikä oli saanut aikaan tämän aikaisen sunnuntaikävelymme.

Molemmat edellä mainitut henkilöt työskentelivät tuolloin Karjakeskuskuunnan myymälässä No. 1 Torkkelinkatu 4:ssä. Eräänä päivänä oli ollut keskustelua uinnista, sillä Senja Mutanen oli käynyt useissa kilpailuissa, voittanut sarjansa tai muuten sijoittunut hyvin.

Ja kun nuoria toimihenkilöitä oli useita, niin tietyistä urheilusta keskusteltiin. Ei malttanutkaan Aaro Asikainen olla puuttumatta keskusteltuun, vaan sanoi, että kyllähän niitä lyhyitä matkoja ui, mutta minä poika pystyn uimaan pitkältikin. Jos tarvis vaatii, niin uin vaikka Viipurista Uuraaseen. Tämä matka on jotain 12 kilometriä, virstoissa lienee vähemmän.

Tuo yllämainittu sanonta oli kuin pommi ja aiheutti tietyistä vastareaktioita, niin puolelta kuin toiseltakin, koska kukaan ei tuntenut tämän Kelikkalan pojan kyykyä, sillä ei ollut Aaro osallistunut puulaakiuinteihinkaan.

Ja asiasta keskusteltiin, nuoria kun oltiin, kinasteluakin tuli. Menipä se niinkin pitkälle, että joku ehdotti vedonlyöntiä asian selventämiseksi. Ja se tehtiin!

Lyötiin 100 markan veto, mikä oli silloisille nuorille myymäläpulaisille aikamoinen summa, kun palkka vaihteli 500-800 välillä kuukaudessa. Ajaksi tälle koitokseksi sovitettiin seuraava sunnuntai, jos ilma on aurinkoinen. Ja Aaro Asikainen lupasi tuoda veneen sekä oman sekundantinsa (onkohan oikea sana), kun taas allekirjoittaneen piti olla Senjan (toisen osapuolen) sekundantti. Lähtöpaikaksi oli sovittu Havin saippuaptehtaan luona oleva Karemäen lahti, juuri kiertoradan takana.

Kello oli muutaman minuutin vaille kahdeksan aamulla. Aaro Asikainen valmisteli itseään uintia varten. Hänellä oli mukanaan jonkinlaista autojen voiteluun käytettävää vaseliinia ehkä kilon verran peltipurkissa sekä evääksi muutamia limonaadipulloja täytettynä lihaliemellä (buljoniakia) ja voileipiä. Hän sivieli koko kehonsa tuolla vaseliinilla. Mainittakoon vielä, että vedonlyönti olivat sopineet, että hävinnyt maksaa satasen seuraavana tilipäivänä, sillä mistäpä sitä silloin olisi ollut pienpalkkaisella satasia noin vain. Mutta luotto oli hyvä!

Ja sitten asetuttiin tuohon odottavaan soutuveneeseen. Aaron sekundantti ehdotti, että jos hän soutaa ensin jonkun matkaa, Senja istuu keulassa ja allekirjoittaja pitää perää. Sitten me soutajan kanssa vaihdamme paikkoja kun aika tulee, mutta Senja saa olla etunokassa 'tähystäjänä'.

Ja niin alkoi matka. Aaro pulskautti veteen, otti muutamia rintauintivetoja, ja pyöritteli vedessä, tuli uudestaan rannalle lisäämään vaseliinia kehonsa suojaksi. Kun hän antoi merkin, että kaikki on hyvin (OK), niin tyrkkäsimme melallamme vähän rantakivistä, ja niin olimme edessä olevalla vesireitilläme kohti Uurasta.

Liekö siihen aikaan Viipurin-Uuraan välillä liikennöinyt 5-6 linjalaiava, mutta ensimmäiseksi meni ohitemme, tosin vähän kauempaa, Imatra-niminen laiva. Tuli tuossa mieleen, että kyllä suomenkielelläkin joku sana kirjoitetaan toisin kuin lausutaan: Savossa kirjoitetaan vene tai laiva, mutta lausutaan 'poatit'.

Aurinko jatkoi nousuaan kirkkaalla ja pilvettömällä taivaalla, ja me etenimme hitaasti, uimarin tahtia. Tuttaviakin meni ohitemme moottoriveneillään tai soutuain, heillä kaikilla tuntui olevan kiire nauttimaan kauniiden Viipurin kahden saaren ja veden antamista iloista kesäisenä päivänä. Linjalaivoja meni puoleen ja toiseen ihmisiä tulvillaan. Ja kaista vilkutteluita meillä ja me vastasimme. Senjalla olikin tähtystyksen lisäksi toinen työ; vilkuttusiin vastaiminen.

Ja matkamme edistyi, tosin verkalleen. Jonkun kerran matkamme aikana Aaro pyysi pysäh-

dystä. Hän ui veneen sivulle, piteli kiinni veneestä, ja söi voileipiä ja lihaliientä. Ja matka jatkui. Hiekkasaaresta oli varmaan vähentynyt auringonpalvojen määrä, koska tullessamme sille kohdalle, näimme laivan irtoavan laiturista ja jatkavan kohti Viupuria, täydessä lastissa.

"Hyvää matkaa, hyvää jatkoa", huusivat ihmiset meille laivoista, sillä varmaan useat olivat nähneet meidät matkamme alussa.

-Ja samoin huudettiin meille pienemmistä veneistä ynnä muista aluksista, jotka olivat palamassa kaupunkiin. Jotkut veneet olivat pysähtyneet vierellemme aamulla matkansa alkaessa, kysyneet päämääräämme ja kummalla katsoen toivottaneet hyvää matkaa. Nyt he pyörittivät päitään ja sanoivat: "Teillä on vielä jokunen kilometri mentävä, ennenkuin Uuraassa olette".

Ja olihan sitä! Mutta tuossa matkaa tehdessämme oli myös meihin veneessä olijoihin tarttunut kilpailun henki ja kaikki toivoimme, että Aaro jaksaa pitää pintansa ja uida matkansa loppuun. "Viis siitä satasesta, sillä rahapainohan Helsingissä tekee uusia joka päivä". Olimmehan näet jokainen jonkinverran aktiivihelijoita ja urheilukärpäsen puremia.

Ja jaksoihan Aaro. Tosin hyi hänen kasvoillaan kävi yhä vaiemmaksi mitä lähemmäksi Uurasta tulimme, mutta se suomalaisen sisu ei antanut myötä, mennä piti vaikka loppumatka olisi ollut harmaata graniittia. Uuraan laiturissa soudimme veneen varsinaisen laivalaiturin sivussa olevaan moottorivenealaturiin ja kiinnitimme siihen. Silloin lienee kello ollut jotain kahdeksan illalla.

Olimme ennen lähtöä sopineet, että Aaro sekundantteineen tuo veneen takaisin kaupunkiin ja me, Senjan kanssa menemme käymään vastapäisessä Ravan-saarella, missä olin ollut toimesa useamman kuukauden nuorempana. Olin asunutkin siellä aina viikonloput, sillä menin aina kotiin Ristimäkeen. Näinä aikoina olivat lähisaaret eräine asukkaineen tulleet jonkin verran tuiki.

Takaisin Viipuriin lähdimme noin kello 21 Uuraasta matkansa näimme Aaro Asikaisen sekundantteineen soutelevan hiltalleen kohti Viupuria juuri Hiekkasaaren eteläpuolella. Huusimme ja vilkutimme.

Seuraavana aamuna tuleva vaimoni meni toimeensa tavalliseen aikaan. Ja joukolla olivat työtoverit kyselemässä matkasta ja tietysti voittajasta. Kysyivät, että oliko Aaro hukunut, kun ei ollut tullut toimeensa. Ja leikinlaskua jatkui.

Aaro ilmestyi paikalle hiukan myöhästytneenä. Me puolestamme uskomme häntä nukkuttaneen tavallista enemmän ja kehoon olleen kipeän. Meikäläisen istuinlähäksin tuo hidas matkanteo kumminkin otti.

Näin päättyi tämä vedonlyönti. Ja kun vanha sanonta kuuluu, että ei ole 'koiraa karvoihin katsojista' niin uskomme edellä mainitun kertomuksen opettaneen muutamille nuorille, että tuossa vanhassa sanonnassa on vinha perä! Aaro Asikainen sai seuraavana tilipäivänä hyvin ansaitun 'satasensa' ja tyytyväisyys oli molempinpuolinen.

Eino P. Talikka

Suomi-Seura r.y. tiedottaa

Toiminnanjohtaja Tauri Aaltio USA:han ja Kanadaan

Toiminnanjohtaja Aaltion matkan päätarkoituksena on osallistuminen New Yorkin Uutisten 80-vuotisjuhlallisuuksiin syyskuun 16.-20. päivinä. Tämän lisäksi hän vierailee muilla paikkakunnilla seuraavan ohjelman mukaan:

Ithaca, NY, 13.-14.9.; New Finland, Sask. 22.-23.9.; Regina, Sask. 24.9.; Saskatoon, Sask. 25.9.; Sudbury, Ont. 26.9. ja Toronto, Ont. 28.9.

Aaltio lähtee matkalleen Suomesta 12.9. Hän puhuu Ithacassa Clinton Hallissa, Dewitt Historical Society of Tompkins Countyn ja Finger Lakes Finn Associationin yhteisesti järjes-

tämässä tilaisuudessa sunnuntai-iltpäivällä 14.9.

New Finlandissa hän vierailee

Whitewoodissa ympäristöineen. Reginassa ja Saskatoonissa eivät yhteydet suomalaisiin ole vielä selvät, mutta Aaltio toivoo löytävänsä sieltä maanmiehiä.

Sudburyssä ja Torontossa hänen ohjelmansa kuuluu ainakin uusimpien suomalaisten eläkeläisten asuntojen suunnitteluun tutustumiseen.

Syyskuun puolivälissä Aaltion tavoittaa kirjeitse parhaiten osoitteesta: c/o New Yorkin Uutiset, 4422-8th Avenue, Brooklyn, NY 11220.

" 'Sallinen lahjakas' mutta . . . Newsweek viileä 'Kuninkaalle' "

Kuunnelmaksi sovitetuna "Kuningas lähtee Ranskaan" on villiä satiiria ja mustaa komediaa. Oopperana se on jotain vähemmän. Näin toteaa musiikkiarvostelija Annalyn Swan Newsweek-viikkolehdestä arvioidessaan Sallisen oopperaa Santa Fessä.

Arvostelun mukaan oopperassa on draamallisia puutteita, jotka johtuvat musiikin ja libretton hankalasta suhteesta. Suurimman osan ajasta musiikki kuvittaa vuoropuhelua ja toimintaa, kuten elokuvamusiikki. Vain harvoin se saavuttaa oman mahdollisen polttopisteensä, toteaa Swan.

Vaikka "Kuninkaassa" onkin

draamallisia särjäjä, Swan ylistää Sallista suunnattoman lahjakkaaksi ja kekseliäiseksi säveltäjäksi.

Amerikkalaisarvostelijan mielestä Sallisen pääosan tonaalinen musiikki kulkee läpi musiikin historian. Hän löytää siitä kaikuja Verdin ylevyydestä. Weillin sukkeluudesta ja Sostakovitsin iavalisesta pimeydestä.

Erona moniin muihin nykyäveltäjiin on se, että Sallinen saavuttaa sekä orkesterille että solisteille. Hän tietää, miten ooppera saadaan soimaan, toteaa Swan arvostelussaan.

ACE HARDWARE

1212 Lantana Rd.
Lantana, Florida 33460

"We stock sauna heaters"

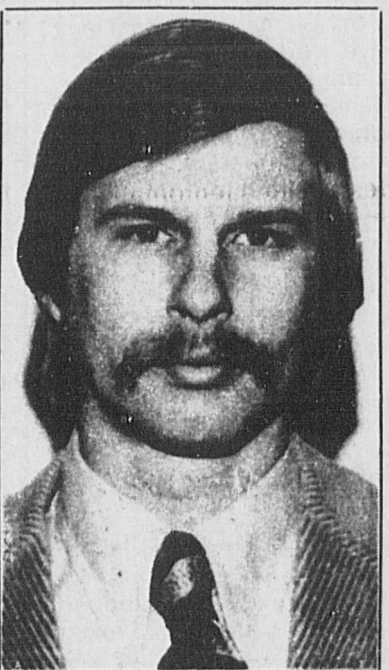
Puh. 585-0247

Lakeside Chapel

Funeral Directors

131 South Lakeside Dr.
Lake Worth Florida

Puhelin 582-6633

Arnold Karanko Jr.

Newport, N.H.

Asianajaja Arnold Karanko Jr., Helsingistä sai viime toukokuussa vastaottoa oikeustieteen maisterin arvon Columbian yliopiston oikeustieteen laitoksella New York Cityssä.

Karanko, jonka vanhemmat olivat edesmenneet Dorothy ja Arnold Karanko Sr., Newport, N.H., kävi Towle High Schoolin Newportissa ja opiskeli taloustieteiden kandidaatiksi New Hampshiren yliopistossa, Durhamissa. Oikeustieteen tutkinnon hän suoritti Franklin Pierce Law Centerissä, Concordissa, 1976. Hän opiskeli lakia luvuuden 1976-77 Fubrightin International Telephone and Telegraph-stipendiaattina Helsingin yliopistossa.

Hän on New Hampshiren asianajajakunnan jäsen ja työskennellyt viimeisen kymmenen vuoden ajan kansainvälisen talouslainsäädännön alalla Suomessa. Tällä hetkellä hän toimii kansainvälisten asioiden neuvontantajana eräässä Skandinaviassa sijaitsevassa monikansallisessa lääketieteessä ja maatalouskemin suuryrityksessä.

Marmorisia ja graniittisia hautakivia

BOLSTER Monumental Works
JOHN A. PRATT, omistaja

Route 26, Oxford, Maine
Puh. Norway 743-2673

MOODY'S DINER

and
CABINS

Erikoisia päivällisiä,
Curb- palvelus

KOTITEKOISET LEIVOKSET
WALDOBORO, MAINE

Voluntown, Conn.

Aurahaalilla juhliittiin

Voluntownin Aurahaali täytti ystäväistä ja sukulaisista sunnuntai-iltpäivällä juhliittaessa Toini ja Arvid Sjögrenin 60-vuotishääjuhlaa sekä Arvidin 85-vuotispäivää.

Sjögrenit muuttivat Voluntowniin 37 vuotta sitten Lisbon, Conn.:sta ja ovat osallistuneet tarkmokkaasti Aurahaalin toimintaan. Arvid toimi useita vuosia seuran puheenjohtajana ja hoitaa edelleen kirjeenvaihtajan tehtäviä •kirjoitellen amerikkalaisiin sanomalehtiin. Energiaa ja innostusta riittää tällä nuorekkaalla syntymäpäiväpäijällä!

Toini puolestaan tunnetaan etevänä taiteilijana.

Juontajana tilaisuudessa toimi asianajaja ja kunniakonsuli Carl Anderson. Hänkin on suomalaisesta sukujuurta äitinsä puolelta. Hän on osallistunut Aurahaalin rientoihin aivan pikkupojasta alkaen.

Arvid avasi tilaisuuden toivotamalla kaikki tervetulleiksi. Hän esitteli perheensä: lapsensa Mirjam ja Henryn; heidän lapsensa Lisan ja Danan - kolmas, Susan ei ollut voinut osallistua tilaisuuteen; sekä neljänneen polven edustajan Scott Sjogren Birch'in.

Maukas ja monipuolinen aterian oli Rubino's Caterers ravintoloitsijan valmista. Aterian jälkeen alkoikin sitten varsinainen ohjelma. Aluksi juh-

Hääpari Toini ja Arvid Sjögren Aurahaalilla

lamarin pojantytär Dana soitti pianolla, ja osoitti olevansa tosi taitava.

Hannu Mäkipuro lauloi joukon suomalaisia kansanlauluja, hyvä ystävä, 86-vuotias John Luhta viihdytti harmonikallaan, Mirja ja Olavi Kurko esittivät lauludueton.

Sitten esiteltiin "Suomen Walter Cronkite", Jussi Himanka, joka kiitti Arvidia amerikkalaisen lehdistön puolesta.

Kalla oli myös kolumnisti Hertta Odell, joka esitti vain pikaisen onnittelun sanoen, että kirjoittaminen käy paremmin.

Juontaja luki joukon sähköitä, joista yksi oli Arvidin serkulta, Helsingin kaupunginjohtaja Raimo Ilaskiveltä.

Vuorossa olikin jo hääkakun leikkaaminen perinteisine lauluineen ja seremonioineen ja lopuksi vielä häävalssin tanssiminen. Tanssimusiikista vastasivat Carl ja Dennis Anderson, Bert Strömholm ja Hannu Mäkipuro.

Siis kaikin puolin onnistunut tilaisuus mukavassa seurassa Aurahaalin tiloissa.

Vielä kerran Onnea Toinille ja Arvidille!

Uusi amerikkansuomalainen tähti syttynyt

Kuka onkaan viimeisin sensaatio New Yorkin teatterimaailmassa? New York Times kuvasi hänen esiintymistään "syvälliseksi" ja "lumovaksi", hänen ääntään "jännittäväksi", hänen näyttelemistään ja musikaalisuuttaan "virheettömäksi".

Hän on eksoottinen kaunotar Lonette McKee, joka on suomalaista sukujuurta äitinsä puolelta.

Lonette McKee

Lonette McKee esittää Off-Broadwayn menestyskappaleessa kovia kokenutta Blues-laulajaa, Billie Holidayta. Musikaalin nimi on "Lady Day at Emerson's Bar and Grill", ja siinä kuvataan Holidayn elämästä syöskykierrosta, jolle antoivat vauhtia huumet ja alkoholi.

Lonette on esiintynyt aikaisemminkin musikaaleissa, mm. 1983 hän oli ehdolla Tony-palkinnon saajaksi osastan tulkintuessa musikaalissa nimeltä "Showboat". Lisäksi hän on ollut mukana kuudessa elokuvassa, näiden joukossa mm. "Brewster's Millions" sekä "Cotton Club".

Off-Broadway musikaalin ohel-la McKee on jälleen mukana myös elokuvassa. Ranskalaisen ohjaajan, Bertrand Tavernierin filmi, "Round Midnight", kertoo jazzmuusikoiden elämästä 50-luvun Pariisissa, ja Lonetten osa elokuvassa pohjaa paljolti hänen omiin kokemuksiinsa.

Billie Holiday on jo kauan ollut eräs Lonette McKeen esikuvista ja siksi hän pitääkin osaansa

Broadway-musikaalissa uransa tähänastisena huippuna. "On vaikea uskoa, että niin suuren moimen ihminen voi kokea niin kovaa", hän sanoo ihanteestaan.

Hänen oma elämänsä esiintyvänä taiteilijana ei ole kärsimystä. Hän arvostaa avioliittoa ja on ollut kolme vuotta onnellisesti naimisissa Leo Comptonin kanssa. He tapasivat toisensa San Franciscossa, jossa Lonette esiintyi "Showboat" musikaalissa ja Leo työskenteli päivätyönsä ohella teatterin ovimiehenä. Kaikki teatteriseurueen työt kauhistelivat, kuinka Lonette "saattoi seurustella ovimiehen kanssa". Ensimmäisestä ehti kuluu vain muutama viikko, kun heidät jo vihittiin.

Lonette McKee on hyvin energinen ihminen. Hän mm. toimii eläinten suojelun puolesta, kirjoittaa parhaillaan musikaalia, hölkkää, sekä tietenkin käy lau-

lu- ja tanssintunneilla. Viime vuoden puolella hän oli mukana jopa vanhemman sisarensa synnytyksessä.

Noususunnassa olevasta urasta ja menestyksestä huolimatta Lonette uskoo aina kykenevänsä "pitämään jalat tiukasti maanpinnalla". Kasvaminen Detroitin slummeissa valkoisen äidin ja mustan isän lapsena ei ollut helppoa ja tuon ajan mukanaantumat koettelemukset pyysivät aina hänen mielestään. Hänen sisarensa kärsi aivohalvauksesta ja perhe oli ainaissas rahavaikeuksissa.

"Niinpä tämä on minulle vain työtä, koska sattumalta osaan laulaa, tanssia ja näytellä", hän sanoo myöntäen samalla olevansa hirvittävän epäjärjestelmällinen ja huono numerissa. "Tämä näyttämötyö nyt vain on minun kutsuksemusi", sanoo Lonette McKee.

Alex Witchel

HUOM!

Ainutlaatuinen tilaisuus ostaa vielä jäljellä olevia arvokkaita New Yorkin Uutisten osakkeita. (Finnish Newspaper Company, incorporated under the laws of the state of New York 1911).

Eino ja Lola Peikkola
2906 S.E. Paramount Place
Stuart, Florida 33497
1-305-283-6134 5 iltp. jälkeen

knollwood groves

Hedelmäpakkauksia - Kauniita hedelmäkoreja
Tilauksia täytetään pyydettyäessä
10 eri laatua olevia sitrus-hedelmiä
Lahjotavara-kauppa, jossa yli 1000 valikoimaa

Avoinna maanantaista lauantaihin, klo 9 ap. - 5:30 ip.
8053 Lawrence Road
Yksi maili etelään Hypoluxo tieltä
Boynton Beach, Florida 33436 - Puh. (305)734-4800

Imatra Seura

740-40 St. Brooklyn, N.Y. 11232
Puhelin 212-438-9426

Mauno Laurila, puh. joht.

SAUNA TILAUKSESTA!
PÄIVÄLLISET
joka sunnuntai klo 2 ip.

THE FINLANDIA FOUNDATION
Metropolitan Chapter, Inc.

Meetings every 2nd Friday of the
month, from Oct. through May

593 Park Ave. at 64th St. NYC
P. O. Box 2590

GRAND CENTRAL STATION
New York, N.Y. 10017

DANIELSON OIL CO.

ATLANTIC

Polttoöljy
Recapping

Commerce Ave.

DANIELSON, CONN.

SUOMALAINEN

PAIKANVÄLITYSTOIMISTO

HILDA KOTILA ja

VIRGINIA KOTILA MUHLBERG

Hyviä paikkoja saatavana

Soittakaa (212) 288-6562

tai kirjoittakaa osoitteella:

FINNISH EMPLOYMENT

AGENCY INC.

206 East 85th St.

New York, N.Y. 10028

TILLINGHAST - Hautaustoimisto

Danielson, Conn.
Tel. 774-3284

Central Village
Tel. 564-2147

The Robert H

Auchmoody Funeral Homes

Main Street

Fishkill, N.Y.

Tel. 896-6166

GF 5-2276-2277

Edw. C. Halvorsen, Inc.

FUNERAL DIRECTORS

310 12 8th AVENUE

BROOKLYN 20 N.Y.

In Continuous Service to the Community Since 1849

Itu- tarjolla

Liisa A. Liedes

"Niin Jeesus taas puhui heille sanoen: 'Minä olen maailman valkeus; joka minua seuraa, se ei pimeydessä vaella, vaan hänellä on oleva elämän valkeus'." (Joh. 8:12)

Aseta itsesi mielikuvituksesi avulla keskelle sysimusta erämaata. Pimeys on niin synkkä, että sinä et näe mitään. Kaikkalla on täydellinen pimeys! Olet eksyksissä; et tiedä mihin suuntaan sinun pitäisi lähteä. Kolkko tilanne. Ellei joku tule sinua auttamaan sinä menehdyt erämaassa.

Ylläoleva kuvaa maailman hengellistä tilannetta. Raamattu puhuu paljon pimeydestä; hengellisestä pimeydestä. Syn-tiinlankeemus syöksi maailman pimeyteen - täydellisesti eroon jumalasta, Valosta. Ellei Jumala armostaan olisi lähettänyt ihmislle taivaallista valoa, ei ihminen olisi koskaan voinut löytää tietä ulos synnin "erämaasta".

Jeesus sanoo olevansa "maailman valkeus". Jeesus on Jumalan lähettämä Valo taivaasta; väkevä apu ihmiselle. Joskus minun sydämeni oikein murtuu säälistä sellaisia ihmisiä kohtaan, jotka vilpittömästi etsivät jonkinlaista tarkoitusta elämälensä, jonkinlaista totuutta, jonkinlaista valoa, mutta kuitenkin uppinkaisesta, joskus ymmärtämättömyydestään, joskus taasen omavaltaisuudesta ylpeydestään hylkäävät Jeesuksen.

Kuinka kammottavaa pimeyttä! Turhuuksien turhuutta kaikki sellainen etsintä joka ei johda Jeesuksen luo! Kun kaikki inhimilliset voimavarastot ovat kuluneet loppuun, kammottava totuus nousee esiin edessäpäin - ikuinen pimeys, ero Jumalasta. Totuus ja valkeus, armo ja anteeksiantamus, rauha, rakkaus ja lepo olivat sittenkin sidottuna Jeesukseen Kristukseen! Mutta nyt on liian myöhäistä.

Jeesus todella tuli maailman valkeudeksi, tien näyttäjäksi Isän Jumalan luo. Verellensä hän peitti maailman synnin Jumalan silmiltä, antaen täydellisen ja otollisen uhrin meidän rikkomuk-siemme tähden, ja aukaisi oven Elämään ja Valoon. Uskomalla Jeesukseen ja hyväksymällä hänen sijaisuhrin edestämme me saamme siirtyä pimeydestä valkeuteen.

JOYCE ja LLOYD HANNULA toimivat toistamiseen Burbankin sairaalan syysmyyjäisten Suomalaisen Kojun isäntäparina. Myyjäiset pidetään sairaalan maellä keskiviikkona, syyskuun 10 alkaen klo 10 aamulla ja päättyen illalla klo 9. Suomalais-ten koluissa myydään jälleen maukasta pullaa ja pannukakua.

Syntiinlankeemuksessa tapahtuneessa Jumalan ja ihmisen välisen suhteen katkeamisessa ihminen menetti täydellisesti kaiken voiman saada aikaan hengellistä valoa itsessään ja ympäristössään. Ihminen repäisi sähköjohdon pois seinästä eikä mikään katkaisija toimi, jotta lamppu saataisiin syttymään.

Mutta itse Jumala syytti uuden Valon - Jeesus tuli maailmaan. Pimeydessä loistaa Valo. Jokainen ihminen joka haluaa päästä kerran taivaaseen, iankaikkiseen elämään, saa lähteä kulkemaan Jeesus-Valoa kohden. Jeesuksen luona löytyy myös tie. Jeesus on tie, totuus ja elämä!

"Joka Jeesusta seuraa, "...se ei pimeydessä vaella, vaan hänellä on oleva elämän valkeus". Ystävää, nöyryy tämän totuuden alla.

Jeesus haluaa pelastaa sinut ikuisesta pimeydestä. Hän rakastaa sinua, ja haluaa matkustaa sinun kanssasi perille saakka -Taivaalliseen Kerkkauteen. Et-sitko tietä taivaaseen? Tie läh-tee Jeesuksesta. Et pääse sinne ilman Jeesusta!

Tyttölapsi elokuun 7, 1986 Mr. ja Mrs. Walter R. Ahole (Karen L. Somero), Fox Farm Road, New Ipswich, N.H.

KESKUSTASSA SIIJAITSEVA
FRANK H. MILES COMPANY
1158 MAIN ST. HOLDEN MA
Hautautimaita vuodesta 1896

MOORCROFT HAUTAUSTOIMISTO
31 Myrtle Ave. Fitchburg, Ma.
Puh. 343-7137
Ystävällinen palvelu
PARKKAUSPAIKKA
Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft

NORDGREN HAUTAUSTOIMISTO
300 Lincoln Street, Worcester, Mass.
Puhelin 852-2161
ARTHUR R. NORGREN

SAWYER-MILLER FUNERAL HOMES
129 ELM ST., FITCHBURG
Howard J. Miller, Director Phone All Branches 345-6778

BOSK FUNERAL HOME
85 BLOSSOM ST FITCHBURG, MA TELEPHONE: 342-3635
Serving All Faiths
FUNERALS • CREMATIONS • REMOVALS
Services Within Your Means
Local or Distant
Our convenient location,
easily accessible from
all parts of city and
suburban towns.
Ground Level Entrance
AMPLE OFF STREET AREA FOR PARKING
IN COMPLIANCE WITH FTC

Fitchburg ja ympäristö

Huomio!

Raivaajan konttori on jälleen auki perjantaisin syyskuun 5. päivästä alkaen. Konttori on kuitenkin suljettuna maanantaina, syyskuun 1. p:nä Työpäivän johdosta.

Uutispaloja

Neljä päivää siitä, kun osavaltion oikeuskanslerin virasto päätti laillisin keinoin pakottaa Fitchburgin kaupungin korjaustöihin West Fitchburgin jätevesilaitoksella, toinen valtion agenttuuri myönsi miljoonan dollarin määrärahan samoja korjaustöitä varten.

West Fitchburgin jätevesilaitos käsittelee neljän paperitehtaan jätevedet, mutta sen toimintatapaatteen ovat rikkoneet sekä federaalisia että valtiollisia normeja koko 11-vuotisen toimintakauden ajan.

Fitchburgin suunnitellutautakunta hyväksyi viime viikkoisessa istunnossaan 87 omakotitalon rakennushankkeen Rindge Roadin varrelle. Asuinyhdyskunta on saanut nimekseen Stoneybrook Village ja sen omistaja ja rakentaja on concordilainen arkkitehti Hans Antonsen. Talot rakennetaan 56 eekkerin maapalalle.

Burbankin sairaala on palkannut ensimmäisen kättilönsä. Sairaala avaa syyskuussa uuden synnytyskeskuksensa kättilö Mil-ree Keelingin johdolla. Apunaan Ms. Keelingillä on toinen sairaanhoitaja-kättilö Marianne "Teri" Godena.

Ms. Keeling saapuu Fitchburgiin Wisconsinista, missä hän pani alulle kotihoito-ohjelman, minkä johdosta äidit ja heidän vauvansa saattoivat jättää sairaalan tavanomaista aikaisemmin.

Burbankin synnytyskeskus on saanut nimekseen "Cottage".

Kesä alkaa olla loppuillaan ja saamme valmistautua syksyyn. Ilmastollisesti kesä 1986 oli aktiivinen, mutta tavalla, mikä ei juuri miellyttänyt.

Viimeisistä seitsemästätoista viikonlopusta neljänätoista on satanut.

Worcesterin lentokentällä työskentelevä Kansallisen sääpalvelun meteorologi Thomas J. Holmes sanoi elokuun varsinkin olleen hankalan rusketuksesta haaveileville.

Tässä lyhyt selostus alueemme kesästä:

Toukokuu oli tavallista lämpimämpi ja vähäsateinen, mutta sää oli sateinen neljänä viidestä viikonlopusta.

Kesäkuu oli vähän tavallista viileämpi, tehtiin jopa kaksi uutta ennätystä. Kuukausi oli myös sateinen, 7,2 tuumaa tavanomaista 3.5 asemasta. Kaksi sateista ja kaksi aurinkoisista viikonloppua.

Heinäkuu oli tavallista viileämpi ja sademäärä vähän tavanomaista runsaampi. Kaikkina viikonloppuina satoi.

Elokuun lämpöasteet ovat noudatelleet normia, mutta kaikkina viikonloppuina yhtä lukuunottamatta on sadellut ja puolet kolmesta ensimmäisestä viikosta oli sateista.

Toivottavasti sää paranee syyskuussa!

Vihitty

Niemi - Lehto

FITCHBURG, MA - Nancy Elizabeth Lehto, Mr. ja Mrs. Henry A.R. Lehton tytär, Kellon Road, Ashburham, ja Scott T. Niemi viittivät Fitchburg Seventh-day Adventist kirkossa.

Sulhasen vanhemmat ovat Mr. ja Mrs. Paul R. Niemi Sr., 69 Marshall St. ja hänen isoisänsä Helen M. (Niemi) Heimo, Lake Worth, Fla.

Morsian sai vuonna 1984 päästötodistuksen Atlantic Union Collegesta ja työskentelee sairaanhoitajana Burbankin sairaalassa.

Sulhanen on saanut päästötodistuksen Mount Wachusett Community Collegesta 1985 ja on työssä Seppälä & Aho rakennusliikkeessä, New Ipswich, N.H. Hämmänsä nuoripari suuntaa Floridaan. Kotinsa he ovat perustaneet Leominsteriin.

Tulevia tilaisuuksia

Tanssit Saiman Puistossa lauantaina, elokuun 30. p:nä klo 8-12 yöllä. Musiikista huolehtii Sound About. Järjestäjä FACS. Kaikki tervetulleita!

Kirkollisia

Elm St. Lähetysseurakunta

Sunnuntaina, elokuun 31 p., klo 8:30 ap. radiohartaas NEW LIFE - asemalta WEIM, 1280 Fitchburg. Jumalanpalvelus klo 9:30 ap. saarnaa pastori David Wuori. Klo 10:30 ap. kahvi- ja mehturajoilu. Klo 10:45 ap. Pyhäkoulu kaikenikäisille.

Tiistaina, syyskuun 2 p., klo 7:30 ill. Aikuisten kuoroharjoitus. Klo 7:30 ill. Viikkoilman hartaus-tilaisuus.

Kahvitarjoiluun kustantaa Mrs. Aune Kärkkäinen Edith Matsonin muistolle. Puhujana toimii pastori William Sumner.

Bethel-seurakunta

Suomenkielinen radiohartaus HYVÄT UUTISET lähetetään joka sunnuntiaamu asemalta WEIM, 1280 Fitchburg, klo 8:45.

Yleinen (suomenkielinen) jumalanpalvelus pidetään Kaleva Kodissa, 107 Mechanic St., Fitchburg, sunnuntaisin alkaen klo 2 iltapäivällä. Erikoistilaisuuksista ilmoitetaan aina tarvittaessa.

Messiah Luterilainen seurakunta

Sunnuntaina, elokuun 31 p., klo 7:45 aam. Suomen kielinen Luthertunti WCMX 1000 am. Klo 9:15 aam. Sunnuntai koulu ja raamattu luokka. Klo 10:30 aam. Englannin kielinen Ehtoollis jumalanpalvelus.

Tiistaina, syyskuun 2 p., Ruokous hetki vihkitymiseksi ja uudistumiseksi. Kaikki tervetulleita!

Keskiviikkona, syyskuun 3 p., klo 7:00 ill. aloitetaan englannin kielen kuoron harjoitukset. Klo 8:30 käsikellojen harjoitukset. Vanhat ja uudet jäsenet tervetulleita.

Tässä valokuva niille, jotka uskaltavat epäillä ylläolevan surullisen sääsepostuksen todenperäisyyttä. Kuva on otettu Raivaajan rappusilla elokuun ensimmäisellä viikolla.

Put your good ideas and plans to work!

NEW
EVEN LOWER
RATES

10.75 A.P.R.
BORROW UP TO \$20,000 WITH 5 YEARS TO REPAY

HOME IMPROVEMENT LOANS

NO PRE-PAYMENT PENALTY
NO ADDED HIDDEN COSTS

HOME IMPROVEMENT LOANS OVER 5 YEARS TO 20 YEARS ARE AVAILABLE AT JUST 11 A.P.R. UP TO \$20,000.

FAST, EASY, PHONE-A-LOAN SERVICE

CALL 345-1021

In Touch with You

WCU
AN EQUAL OPPORTUNITY LENDER

WORKERS' CREDIT UNION
•815 Main St., Fitchburg 345-1021
•40 Fairmount St., Fitchburg 343-5810
•313 PLEASANT ST., GARDNER 632-9200
•11 WEST MAIN ST., ORANGE 544-2188

JOYCE I. HANNULA
Personal Financial Planner
79 East Rd. P.O. Box 500
Westminster, MA 01473
874-0629 or 832-6368

IDS

Tanssit

Saiman Puistossa

lauantaina, elok. 30, 1986

kello 8 - 12

Sound About soittaa

Kaikki tervetulleita!

Finnish American Club of Saima

HUHTALA OIL CO.

MAIN STREET, EAST TEMPLETON

Low competitive prices

FULL SERVICE 632-1221

24-HOUR BURNER SERVICE
Dependability for over 40 YEARS

Our 3rd Generation LOCALLY OWNED

Automatic Delivery is the same price as cash

Minimum 150 Gallons

8 Licensed Technicians

New Customers Welcomed

Our service area is from North Rutland to Orange

LYDON & HAASE CO.

209 Fulton Street, Norwood, Mass. 02062 Ph. 769-0719

KAIKENLAISIA PUTKITÖITÄ ja LÄMMITYSLAITTEITA

Kylpyhuoneita ja keittiöitä uudistetaan - Talouskoneita, Amana jääkaappeja ja pakastajia, Kitchenaid astianpesukoneita

Kaikenlaisia vakuutuksia... Puhutaan Suomea

NIEMI INSURANCE AGENCY, INC.

135 Main Street, P.O. BOX 449 Westminster, MA
Valite tään myös kiinteistöjä Puhelin 874-2921

HENRY J. LEBLANC Insurance Agency, Inc.

Täydellinen vakuutuspalvelu
KIINTEISTÖ - IRTAIMISTO
KODINOMISTAJIEN
AUTO - PALO - HENKIVAKUUTUKSIA

376 Summer St., Fitchburg, MA Puh. 343-4853
SUOMEA PUHUVIA VIRKALIIJOITA

Suomen uutisia

Suomi vaihtaa YK-joukkojaan

Suomi vaihtoi viikko sitten osan Lähi-idässä toimivien YK-valvontajoukkojen henkilöstöstään. Golanin suomalaispataljoonassa vaihtuu 110 miestä ja Libanonissa toimivassa suomalaispataljoonassa 170 miestä.

Libanonissa toimivan suomalaisen valvontajoukon vahvuus on 500 ja Golanilla noin 400 rauhanturvaajaa.

Tilanne Golanilla on puolustusministeriön YK-toimiston mukaan säilynyt jatkuvasti rauhallisena. Myös Etelä-Libanonissa tilanne on YK:n Libanonin valvontajoukkojen vastuualueella säilynyt entisen kaltaisena, ja viikko, sitten ranskalaisten alueella sattuneiden välikohtausten aikana Suomen pataljoonan alue säilyi koko ajan rauhallisena.

Namibiaan varauduttu

Suomi on edelleen mukana mahdollisena YK:n Namibia-operaatiossa. Pääosa Namibiavalmiusjoukosta ja ennen kaikkea sille varattu materiaali lähetettiin kuitenkin syksyllä 1982 Libanoniin.

Päiväkorko laskee

Suomen Pankki on laskenut edelleen huippulukuihin aikaisemmin kohonnuttua päiväkorkoaan. Viimeksi Suomen Pankki laski päiväkorkon 20 prosenttiin, kun viikko sitten oli vielä 40 prosenttia.

Pankin toimenpiteet ovat olleet toivotunlaiset, sillä valuuttaa on virrannut Suomeen tasaiseen tahtiin. Samalla kun valuuttaa on virrannut takaisin Suomeen, niin markan kansainvälinen asema on vahvistunut.

Kaisa Raatikainen

Raatikaiselle presidentin tuki

Sisäministeri Kaisa Raatikainen on saanut kirjallisen tuen presidentti Mauno Koivistolta.

Presidentin mukaan Raatikainen on selvinnyt poikkeuksellisen vaikeista tilanteista hyvin.

Aiheen presidentin kirjeeseen antoi askettain sattunut pankkiryöstödraama, jossa kaksi ihmistä sai surmansa. Tapauksen yhteydessä poliisin toimia arvosteltiin ankarasti. Poliisi kuuluu sisäministeri Raatikaisen alaisuuteen.

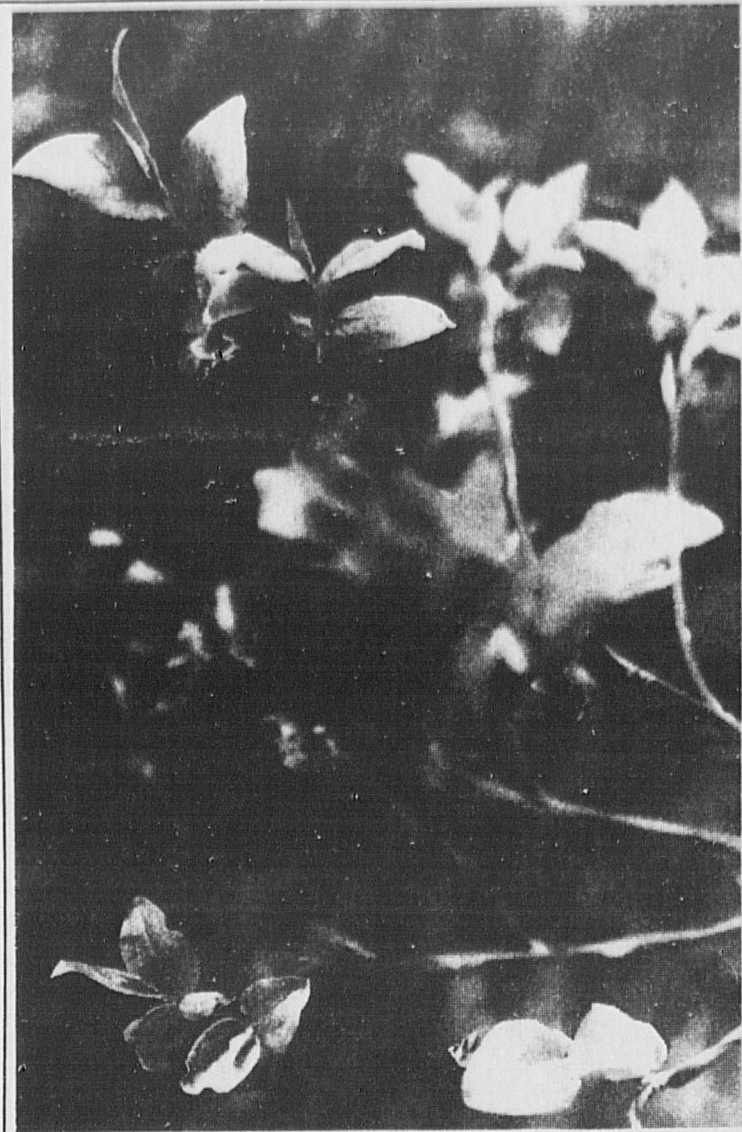
Kirjeensä lopussa presidentti Koivisto ilmaisee oman tukensa sisäministerille vaikeassa tehtävässä.

Kalliomäestä pääministerin sihteeri

Pääministeri Kalevi Sorsa on valinnut kansanedustaja Antti Kalliomäen uudeksi sihteerikseen. Kalliomäki istuu ensimmäistä kauttaan eduskunnassa. Hän on tunnettu urheilumies, joka seiväshyppääjänä saavutti olympia- ja Euroopan mestaruus-hopeaa.

Salmonellaa junavoileivistä

Useat ihmiset ovat saaneet salmonellatartunnan syötyään voileipiä junissa. Lääkintöhallituksen mukaan ainakin kymmenen henkilöä on saanut tartunnan ja lisätapauksia on odotettavissa lisää. Junamatkustajien lisäksi salmonellatartunnan ovat saaneet jotkut voileipiä valmistavan yhtiön työntekijätkin.

Hyvä marjasato

Mustikasta saadaan tänä vuonna runsas sato ainakin Keski-Suomessa ja paikoitellen myös Pohjois-Karjalassa ja Länsi-Lapissa. Puolukasta on tulossa ainakin keskinkertainen sato. Tästä vuodesta ei sen sijaan enää tule hyvää sienivuotta. Näin toteaa Pellervo-Seuran markkinatutkimuslaitos valtakunnallisessa marja- ja sienisatoarvioissaan.

Lakkasato jäi keskinkertaiseksi tai heikoksi mm. hallojen, tuulten ja kuivuuden takia.

Kuivuudesta huolimatta puolukasta näyttää raakilearvion perusteella tulevan ainakin keskinkertainen sato.

Sieniä ei vielä ole liiemmälti näkynyt. Loppukesän ja alkusyksyn säät vaikuttavat lopulliseen satomäärään, mutta jo nyt tutkimuslaitos uskalttaa ennustaa, ettei tästä vuodesta tule hyvää sienivuotta.

Kokoomukselle ylimääräinen puoluekokous

Kokoomus aikoo pistää vauhtia omaan presidenttiehdokasvalintaansa kutsumalla jo syksyllä koolle ylimääräisen puoluekokouksen. Puheenjohtaja Ilkka Suominen ilmoitti, että puoluekokous pidetään Joensuussa 15.-16. marraskuuta.

Asiasta päätti puolueen hallitus, joka samalla kehotti puolueen paikallisosastoja esittämään varteennotettavia ja suostuvaisia ehdokkaita neuvoa-antavaan jäsenäänestykseen. Jäsenäänestys pidetään suljettuna kirjeäänestyksenä yhdessä eduskuntavaaliehdokasäänestyksen kanssa.

Maaseudun puolueessa pahoja henkiä

Suomen maaseudun puolueen perustaja ja sen kunniapuheenjohtaja Veikko Vennamo näkee puolueessa olevan pahoja henkiä.

Veikko Vennamo syyttää etenkin puoluesihteerin Aaro Niirasta ja kansanedustaja Mikko Vainiota, joiden hän katsoo olevan omia etuja saalistavia poliittisia pellejä.

Isä-Vennamon mukaan poika, Pekka Vennamo on joutunut heidän pauloihinsa. Tunnustusta Veikko Vennamo antaa työvämmäministeri Urpo Leppäselälle.

Valtiolle panssariauto

Valtio harkitsee panssariauton ostamista merkittäviä valtiotie-raitia varten. Esteenä saattaa olla kuitenkin budjettibyrokraatia, mutta se pyritään kiertämään ostamalla panssaroitu auto jollekin suurelle valtionyhtiölle. Tällä hetkellä vain tasavallan presidentillä on Suomessa panssaroitu auto, mutta protokolla estää auton muun käytön.

Tiina Lillak kuntoutuu

Keihäänheittäjä Tiina Lillak alkaa sopivasti kuntoutua juuri ennen Euroopan mestaruuskisoja. Lillak heitti lisäalmaa kauden parhaansa 72,42 jolla tuloksella Lillakin mukaan taistellaan jo Euroopan mestaruudesta. Lisäksi Lillak ilmoitti, että kunto on koko ajan vielä parantumassa.

Suomen uutisia

Kielteinen asenne ydinvoimaan säilyi

Yli puolet eli 58 prosenttia suomalaisista suhtautuu kielteisesti ydinvoiman käyttöön energianlähteenä. Myönteisesti ydinvoimaan suhtautuu 18 prosenttia väestöstä ja 23 prosenttia suhtautuu asiaan toisaalta myönteisesti, toisaalta kielteisesti. Kantaansa asiaan ei osannut sanoa 1 prosenttia vastanneista. Suomen Gallup Oy tiedusteli suomalaisten kantaa ydinvoimaan touko- ja kesäkuussa.

Siihen, että seuraava suuryömlä olisi ydinvoimala, suhtautuu 68 prosenttia suomalaisista kielteisesti, 15 prosenttia myönteisesti ja 16 prosenttia näkee, että ratkaisussa olisi sekä myönteisiä että kielteisiä piirteitä. Yksi prosentti vastanneista ei osannut määrätellä kantaansa.

Mielipidekysely on tehty Voimaitosyhdistyksen toimeksiannosta osana seuranta, jota on tehty vuodesta 1982 lähtien.

Kysely toistetaan aina samanlaisena.

Huhtikuussa juuri ennen Tshernobylin ydinvoimalaonnettomuutta tehdyssä tutkimuksessa kielteisesti ydinvoimaan suhtautui 33 prosenttia ja myönteisesti 34 prosenttia vastanneista. Heti onnettomuuden jälkeen toukokuussa kielteisesti asennoituvien osuus kohosi 60 prosenttiin ja myönteisesti suhtautuvien osuus laski 18 prosenttiin.

Uusin tutkimus osoittaa, että ydinvoimaan asennoidutaan Suomessa edelleen varsin varauksellisesti. Kielteisesti asi-

aan suhtautuvien osuus on toukokuun alusta kesäkuuhun laskenut vain pari prosenttiyksiköä.

Ikäryhmistä kielteisimmän ydinvoiman käyttöön suhtautuivat touko- ja kesäkuussa yli 50-vuotiaat. Myönteisimmällä kannalla olivat 15-24-vuotiaat.

Naiset ovat miehiin verrattuna huomattavasti kriittisempiä ydinvoimaa kohtaan. Touko- ja kesäkuun kyselyssä peräti 71 prosenttia naisista suhtautui kielteisesti ydinvoimaan, miehillä vastaava luku oli 51.

Helsingin keskustakilpailu ratkaistu

Helsingin kaupungin keskustakilpailussa on jaettu palkinnot. Kamppi-Töölönlahden rakentamisesta järjestetty pohjoismainen kilpailu keräsi runsaasti kilpailuita, joista kolme valittiin voittajiksi.

Asiantuntijoiden mukaan kilpailussa saatiin yhden selkeän suunnitelman sijasta pehmeitä ja vihreitä arvoja. Samalla tuomaristo hylkäsi monumentit ja toimistotornit. Täydellistä yksimielisyyttä tuomaristo ei saavuttanut, vaan edelleenkin jäi epäselväksi, kuinka paljon kilpailu-alueella tuliaan tulevaisuudessa rakentamaan.

Kilpailuun lähetettiin 116 ehdotusta, joista 109 arvosteltiin. Tuomaristo kiitti voittajien töiden tasoa, mutta muuten yleistaso oli korkeintaan tyydyttävä.

Suomen uutisia

Hiilivoimala energiaratkaisuna

Hallituspiireissä arvioidaan, että tulevan syksyn kuluessa tehdään päätös yhden noin 500 megawatin hiilivoimalan rakentamisesta.

Kauppa- ja teollisuusministeriöllä on valmius nopeaan käsitelyyn lupa-asioissa.

Ydinvoiman lisäys on tällä hetkellä äärimmäisen epätodennäköistä. Sähköntuotantoa vaikea kasvattaa, eikä kaukolämpölaitoskapasiteetin lisäyskään riitä, joten hallituspiireissä on turvaututtu hiilen ja turpeen käyttöön lisäämiseen.

Toisesta hiilivoimalasta yrite-

tään saada päätös kahden vuoden kuluessa. Myös kahta noin 150 megawatin turvevoimalaa on kaavailtu.

Valtiovalan osuus voimaloiden rakentamisessa on periaatteessa vähäinen. Aikatauluista ja sijoituspaikoista päättäminen kuuluu voimayhtiöille. Erilaisten tukitoimien kautta valtiovalalla on kuitenkin mahdollisuus vaikuttaa yhtiöiden valintoihin.

Hallituksessa ei tällä hetkellä pidetä tarpeellisenä, että voimaloiden rakentamiseen liittyvistä asioista solmittaisiin jonkinlainen poliittinen paketti.

Suomi hävisi jälleen yleisurheilumaaottelun

Suomen hävitessä viime vuonna yleisurheilumaaottelun Ruotsille Tukholmassa 50 pisteellä sitä pidettiin lähinnä työtapatuturmana.

Tänä vuonna Helsingin olympiastadionilla Ruotsi kuitenkin näytti, että kyseessä ei suinkaan ollut sattuma voitteensa jälkeen maaottelun.

Tällä kertaa pisteet miesten ottelussa olivat Ruotsin hyväksi

210,5-198,5. Ruotsi voitti naisten ja tyttöjen ottelutkin pistein 184-138 ja 86-71. Ainoan voittonsa Suomi sai poikien maaottelussa pistein 118-83.

Miesten maaottelun parhaasta tuloksesta suomalaisittain vastasi 110 metrin aidoissa Arto Bryggare, joka juoksi lievässä

vastatulessa ajan 13,49.

Tulos on kansainvälisestikin erittäin hyvä, kun ottaa huomioon, että Bryggare ei vielä ole kaikkein herkimmissä kunnossa. Lupaava tulos Stuttgartin Euroopan mestaruuskisoja ajatellen.

Muita kovia tuloksia suomalaiset eivät tehneetkaan miesten ottelussa, vaikka esimerkiksi Martti Vainio ja Tommy Ekblom olivatkin täysin ylivoimaisia omilla lajeissaan.

Naisista parhaasta tuloksesta vastasi Tiina Lillak heittämillä keihästä 68,08. Tulos ei kansainvälisesti ole hirvittävä kova, mutta omien sanojensa mukaan Tiina ei heittänyt vielä läheskään täysillä. Vasta Stuttgartin keppi lentää tosissaan.

Tilaus ja osoitteenmuutos

osoitteen muuttuessa
liittääkää vanha osoite mukaan

Nimi _____

Osoite _____

Postinumero _____

UUSI TILAUS ☐ UUDISTUS ☐

MAKSU \$ _____

USA: 12kk \$20,00, 6kk \$13,00, 3kk \$9,00
Ulkomailla 12kk \$24,00, 6kk \$17,00

Raivaaja

P.O. Box 600
Fitchburg, MA 01420
Puh. (617) 343-3822

FINNTASTIC GROUP FLIGHTS

FINNAIR SCHEDULED SERVICE

WEEKLY DEPARTURES—WEEKLY RETURNS

MINIMUM STAY 1 WEEK — MAXIMUM STAY 1 YEAR

LOWEST AVAILABLE AIRFARES FROM

NEW YORK \$690 • SEATTLE \$790

LOS ANGELES \$890 • MONTREAL \$610

* RULES AVAILABLE UPON REQUEST

CHILDREN 50% — INFANTS 10%

MONEY-SAVING TAX-FREE CONNECTIONS FROM

ALL OTHER AIRPORTS IN NORTH AMERICA

SEATS ARE LIMITED — RESERVE YOURS EARLY

FOR RESERVATIONS CONTACT:

TRAVEL

SERVICE

40 East 49th Street New York, N.Y. 10017

Telephones:

212 832-8989

800 223-0567

FLY SAS TO FINLAND

Enjoy wide body comfort from our five gateway cities—
New York, Chicago, Los Angeles, Seattle and Anchorage.
Make convenient connections throughout Scandinavia
to the principal cities in Finland.

Ask your Travel Agent about Scandinavian Airlines convenient schedules, low air fares and traditional hospitality and service.

Tuliko

tilaus

UUSITTUA